

Incorporació de la perspectiva de gènere a l'IMHAB

B. Disseny i Rehabilitació

Índex

B1. Vinculació amb objectius programàtics i disposicions normatives en matèria d'igualtat de gènere i habitatge	3
B2. Criteris de disseny dels habitatges amb perspectiva de gènere (obra nova i rehabilitació)	6
B2.1. Estat de la qüestió	6
B2.2. Proposta criteris de disseny	14
B2.3. Criteris previs / planejament	15
B2.4. Criteris en l'Edificació	17
B2.5. Criteris en la Participació i la Co-gestió	23
B3. Anàlisi de casos	25
B3.1. Comte Borrell 159:Habitatges de lloguer	27
B3.2. Carrer Bolívia amb Ciutat de Granada (Glòries): Habitatges amb serveis per a gent gran	32
B3.3. Trinitat Nova: Venda en dret de superfície	35
B3.4. Carrer Pare Pèrre del Pulgar, Trinitat Vella 1801: Afectats urbanístics	41
B3.5. Carrer Pare Pèrre del Pulgar, Trinitat Vella 1803: Afectats urbanístics	47
B4. Proposta d'instruments per incloure la perspectiva de gènere	51
B4.1. Instruments de contractació pública	51
B4.2. Processos participatius	53
B4.3. Persona referent en gènere a l'IMHAB	54
B4.4. Formació	54

B1. Vinculació amb objectius programàtics i disposicions normatives en matèria d'igualtat de gènere i habitatge

·**Decret 141/2012 de 30 d'octubre pel qual es regulen les condicions mínimes d'habitabilitat dels habitatges i la cèdula d'habitabilitat** (Generalitat de Catalunya). S'aplica sobre nova construcció, habitatges preexistents construïts amb anterioritat a l'11 d'agost de 1984, als habitatges dotacionals públics i als habitatges resultants de les intervencions de rehabilitació o gran rehabilitació d'edifici existent.

·**Ley 18/2007, de 28 de diciembre, del dret a l'habitatge.**

En matèria d'habitatge, destaquem la Llei 18/2007, del 28 de desembre, del dret a l'habitatge, que té com a finalitat segons l'article 2 "promoure la diversitat i la cohesió socials en els barris i els sectors residencials de les ciutats i els pobles, com a garantia d'una adequada integració en l'entorn urbà, i prevenir fenòmens de segregació, exclusió, discriminació o assetjament per raons socioeconòmiques, demogràfiques, de gènere, culturals, religioses o de qualsevol altra mena."

En aquesta llei s'estableix la necessitat de treballar amb dades demogràfiques que donin informació de col·lectius vulnerables com les dones víctimes de violència de gènere (article 12. El Pla

territorial sectorial d'habitatge) i entre les funcions del Registre de sol·licitants d'Habitatge amb Protecció Oficial es troba la de proporcionar informació útil i fiable per a establir indicadors de gènere (article 94).

La composició dels òrgans que depenen d'aquesta Llei han de tenir composició paritària, com són el Consell de Qualitat, Sostenibilitat i Innovació de l'Habitatge (article 24) o el Consell Assessor de l'Habitatge (article 9).

En l'article 23 de requisits exigibles als habitatges s'estipula que "en el procés d'edificació i en la conservació i la rehabilitació del parc immobiliari residencial, s'ha de vetllar per garantir la cohesió social, l'ecoeficiència, l'optimització dels recursos disponibles, la innovació arquitectònica i la fixació de criteris de gènere, mitjançant (...) la innovació en la concepció i el disseny de l'habitatge, que ha de permetre la flexibilitat en la utilització dels elements per a facilitar el treball domèstic i per a adequar-se als nous rols de gènere, i que ha de permetre també fer transformacions dins de l'habitatge per a adaptar-lo a les variacions en l'estructura familiar, si s'escau."

A la Llei 4/2016, del 23 de desembre, de mesures de protecció del dret a l'habitatge de les persones en risc d'exclusió residencial, es decreta la funció de la Comissió d'Habitatge i Assistència per a Situacions d'Emergència: "aplicar la perspectiva de gènere i incorporar la perspectiva de les dones en tots els nivells i en totes les etapes de les actuacions que es duguin a terme per a protegir el dret a l'habitatge de les persones que es troben en situació d'exclusió residencial o que estan en risc de trobar-s'hi". Les

seccions territorials d'aquesta Comissió hauran de tenir representació paritària, segons l'article 7 i d'acord amb la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

Bones pràctiques: el cas del País Basc

El 2019 es va presentar el *Projecte de Decret d'Habitabilitat i normes de disseny d'habitatges i allotjaments dotacionals al País Basc*. Un document referent per la inclusió de la perspectiva de gènere en alguns dels paràmetres de disseny d'habitatges de forma normativa, és a dir, d'obligat compliment. Aquesta normativa s'aplica tant a habitatges de nova construcció com a les rehabilitacions siguin de promoció pública o privada.

Les condicions afecten tant als espais comuns com als privats. Tracten temes com la il·luminació: "tots els espais comuns hauran de disposar d'una il·luminació adequada i hauran de comptar amb encès automàtic"; el manteniment i neteja: "les fusteries exteriors seran practicables o existirà un accés segur per al seu manteniment i neteja"; o la seguretat: "els espais i elements comuns seran projectats i executats amb una configuració espacial que eviti l'existència d'angles morts, reculades, cantonades, zones fosques i altres espais que puguin posar en perill la seguretat de les persones usuàries, especialment en el que es refereix a garantir la seguretat des del punt de vista del gènere". A més s'insta a la col·locació d'elements que visibilitzin racons als espais comuns. Per exemple a les escales es limitarà l'opacitat a 40 cm d'altura per facilitar les visuals, augmentant la percepció de seguretat.

Afecten d'igual manera als voltants dels edificis: "els accessos a l'interior de l'edifici se situaran a menys de 2 m de profunditat respecte a la façana i evitaran la generació de racons". Es proposa que aquests accessos presentin configuracions espacials clares i regulars.

Diversos apartats busquen la millora de la seguretat. Per exemple s'estableix que les portes (tant d'accés com principals) disposin d'una superfície envidrada del 40% entre 0,7 i 1,7 m d'altura. En la porta de replà de l'ascensor la part transparent haurà de ser el 30% i la porta d'accés a l'edifici, haurà de comptar almenys amb el 75% de la seva superfície transparent.

A l'interior determina aspectes de la distribució que faciliten l'eliminació de jerarquies espacials, com que "als habitatges on existeix més d'una habitació, l'accés al lavabo no podrà ser a través d'un d'ells". De la mateixa forma, s'estipula que preferentment l'espai de la cuina tindrà dimensions de cuina-menjador o, si no n'hi ha, els espais estan dissenyats adjacents de forma que es puguin unir de forma directa o a través de connexió visual. Aquesta condició de versatilitat és un criteri en si mateix, facilitant l'evolució i transformació de l'habitatge al llarg del temps. Sempre que no s'alterin l'equip de cuina i els lavabos, elements estructurals o comuns a l'edifici.

Una altra mesura positiva és que es tenen en compte espais destinats a la correcta realització de les tasques de cures i els treballs reproductius: als espais comuns es disposarà d'un espai per a la neteja amb dimensions mínimes d'1,5 m x 2 m.

A l'interior de l'habitatge s'estipulen dos espais per emmagatzematge: un general i un altre per al personal, de no menys d'1 m³ per persona a les rehabilitacions i 2 m³ en obra nova. També s'hauria de disposar d'un espai reservat per a la neteja i eixugat de la roba, aquest últim a l'exterior i si és a la façana, protegit de les vistes del carrer.

Pel que fa a la reserva d'espai destinat a elements de mobilitat, l'edifici pot quedar eximit del compliment de dotació de pàrquing si l'entorn urbà immediat pot resoldre la dotació del màxim d'una plaça per habitant. Per altra banda s'haurà de disposar d'un local per aparcament de bicicletes (1,5 per unitat d'habitatge) i cadires de bebè (1 per cada 10 habitatges). Aquestes mesures faciliten la tinença d'elements de transport alternatiu al cotxe.

Aquesta normativa ve acompanyada d'una inversió per part del Govern Basc en el període 2018-2020 de 1.119 milions d'euros en matèria d'habitatge de lloguer, 48 milions més dels que l'Estat destinarà al seu pla en el mateix període de temps.¹

---

¹ Gorospe, P. (2019, 19 set.). *El Gobierno vasco se mete hasta la cocina para promover la igualdad*. El País.
https://elpais.com/sociedad/2019/09/19/actualidad/1568888889_988554.html

---

B2. Criteris de disseny dels habitatges amb perspectiva de gènere (obra nova i rehabilitació)

B2.1. Estat de la qüestió

Els espais, i especialment l'habitatge, reflexen la nostra cultura, jerarquies, costums i rols assignats. Fruit de les transformacions socials i la recerca d'una societat més igualitària, l'habitatge ha estat en els darrer segle camp d'innovació, transformació i batalla. En aquest apartat farem una ràpida exposició d'exemples d'habitatge i de documents pràctics que donen un paper central a les tasques de cura i domèstiques.

Un exemple van ser les VAC (sigles que corresponen a "comitè assessor de dones per a la construcció d'habitatges") a Holanda, fundats al 1946. Aquest primer comitè va ser format per dues associacions de dones: l'associació holandesa de dones de casa i la lliga holandesa de dones rurals. Va sorgir a Rotterdam en finalitzar la Segona Guerra Mundial i a conseqüència de la gran quantitat d'habitatges necessaris després de la guerra. El seu objectiu principal era assegurar la practicitat dels nous projectes d'habitatge.

Un altre exemple en l'àmbit internacional van ser els habitatges del *Pedregulho*, construïts entre el 1947 i el 1958 a Rio de Janeiro,

projectats per Affonso Eduardo Reidy. Aquest projecte va ser promogut per Carmen Portinho com a directora del Departament d'Habitatge Popular. Per a ella era necessària una descàrrega de tasques de cura per les dones, per tant aquests habitatges de compten amb espais comunitaris com safarejjos i espais de joc i reunió, a més d'edificis annexos multifuncionals que inclouen escola, gimnàs, centre de salut, mercat i club.

Pedregulho, espai comú d'accés. Imatge: EAD / PUCV

Pedregulho, conjunt d'edificis: habitatge i serveis. Imatge: EAD / PUCV

També a Llatinoamèrica i més recentment, s'ha format MuJeFa², una cooperativa d'habitatge de dones caps de família formada a Montevideo al 1990. Es reuneixen a causa dels problemes d'habitatge per les famílies de rendes baixes (sobretot encapçalades per dones), bé perquè estan obligades a marxar a la perifèria, on no hi ha serveis ni infraestructures, o perquè per motius de feina han d'habitar al centre de la ciutat on es demanen preus molt alts per infrahabitatges sense llum natural o ventilació.

---

² Loza, J. *Experiencias urbanas de acción colectiva. El caso de MuJeFa en Uruguay*. J XXVII Congreso de la Asociación Latinoamericana de Sociología. VIII Jornadas de Sociología de la Universidad de Buenos Aires. Asociación Latinoamericana de Sociología, Buenos Aires.

Van aconseguir un edifici que elles mateixes han rehabilitat al centre de la ciutat per tenir un habitatge digne amb serveis comunitaris autogestionats.

Façana cooperativa MUJEFA. Imatge: desconegut

Myriam, Beatriz, Goda y Viviana, de la cooperativa MUJEFA . Imatge: desconegut

Dones a l'obra de MUJEFA . Imatge: desconegut

Aquests casos pràctics van de la mà amb el desenvolupament de guies i manuals teòrics, que intenten donar una sèrie de pautes i criteris per aplicar a projectes diversos i fer-los més inclusius. Un exemple és el manual *Gender Mainstreaming in Urban Planning and Urban Development* publicat el 2013 per l'Ajuntament de Viena. Aquest manual dóna pautes per aplicar la perspectiva de gènere a les estratègies, als masterplans, al desenvolupament del planejament i a la construcció d'habitatges públics, posant exemples pràctics i construïts en cada apartat.

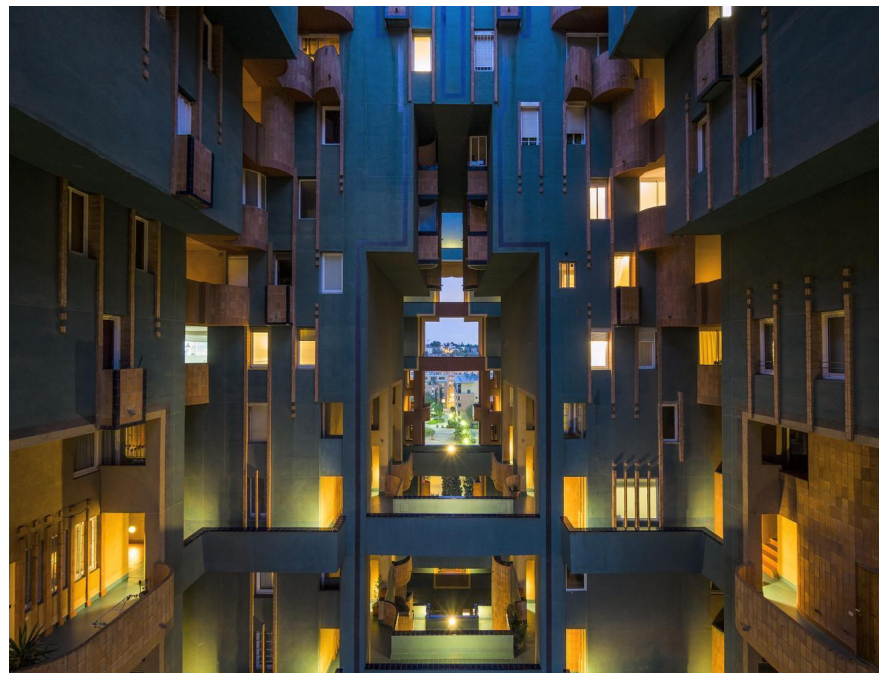
Igualment ens trobem amb exemples de bones pràctiques properes, com l'edifici Walden 7, realitzat pel Taller d'Arquitectura

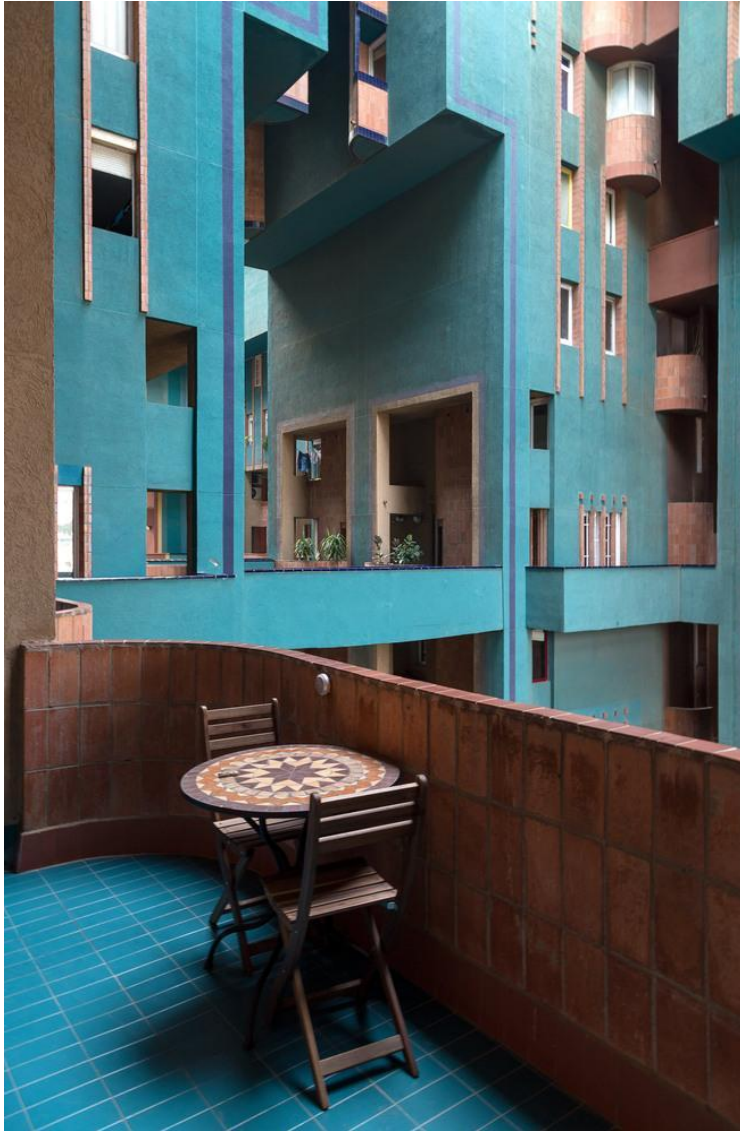
de Ricardo Bofill en el que treballava Ana Bofill. Aquest edifici, ubicat en Sant Just Desvern i finalitzat el 1987, compta amb més de 400 habitatges dissenyats per tenir una composició flexible i amb nombrosos espais comunitaris.

Vista aérea del Walden 7 . Imatge: Cortesia de Ricardo Bofill a Plataforma Arquitectura

Vista interior del pati del Walden 7 . Imatge: Cortesia de Ricardo Bofill a Plataforma Arquitectura

Vista dels espais comunitaris del Walden 7 . Imatge: Steve de Vriendt

Construït el 2018, La Borda també és un molt bon exemple des del seu disseny fins a la seva gestió. És una cooperativa d'habitatge en cessió d'ús constituïda el 2014 i tot el disseny de l'edifici ha sigut col·laboratiu i participatiu. Així, els habitatges són flexibles i compta amb grans espais comuns que fan comunitaris els treballs de cura i fomenten les xarxes veïnals. A més, en el disseny i la construcció s'han aplicat criteris de sostenibilitat ambiental i eficiència energètica molt innovadors. De fet, en el moment de la seva construcció va ser l'edifici més alt d'estructura de fusta construït a l'estat.

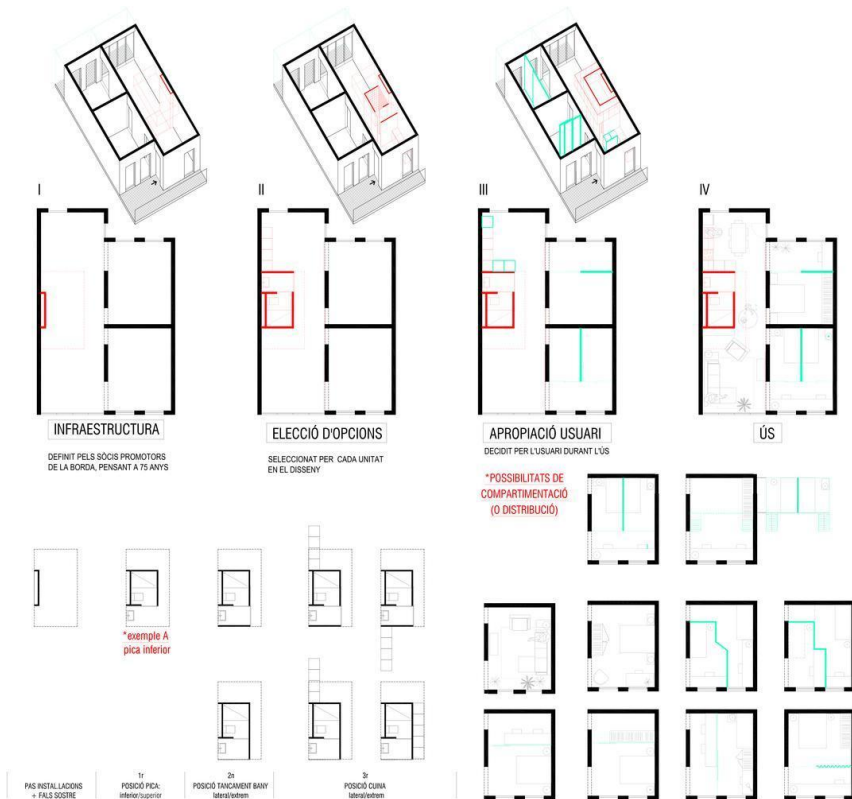
Espais comunitaris interiors de La Borda. Imatge: La Borda

Façana de la Borda. Imatge: Lacol

Espais comunitaris interiors de La Borda. Imatge: Lluç Miralles

Flexibilitat dels habitatges. Imatge: Lacol

En aquest cas la cessió d'ús, model molt comú a Dinamarca o Uruguai, fa que la propietat de l'edifici sigui de la cooperativa. Les persones habitants són socis i poden habitar tota vida, però no poden llogar ni vendre l'habitatge, evitant així l'especulació. Aquesta diversificació de models de tinença és una manera de lluitar contra l'especulació i afavorir l'accés a l'habitatge assequible.

En l'àmbit nacional, trobem també diverses guies i manuals que estudien la perspectiva de gènere aplicada a l'habitatge de forma propositiva, com és el cas de les desenvolupades per Ana Bofill Levi³, Zaida Muxí Martínez⁴ o Inés Sánchez de Madariaga⁵. Enfocats en l'àmbit de l'habitatge públic, David Hernández Falagán⁶ va analitzar els habitatges de protecció oficial de Barcelona a través d'una innovadora metodologia d'anàlisi i proposa alternatives perquè aquestes siguin més inclusives.

³ Bofill Levi, A. *Planejament urbanístic, espais urbans i espais interiors des de la perspectiva de les dones*. Barcelona: Quaderns de l'Institut, núm. 6, ICS, 2007.

⁴ Muxí Martínez, Z. *Recomanacions per a un habitatge no jeràrquic ni androcèntric*. Barcelona: ICD, 2009.

⁵ Sánchez de Madariaga, I. (2009). Vivienda, movilidad y urbanismo para la igualdad en la diversidad: ciudades, género y dependencia. *Ciudad Y Territorio Estudios Territoriales (CyTET)*, 41(161-2), 581-597. Recuperado a partir de <https://recyt.fecyt.es/index.php/CyTET/article/view/75953>

⁶ Hernández Falagán, D., Brau, G. i Martínez, J.A. *Flexibilitat i jerarquies de gènere a les tipologies residencials del Patronat Municipal de l'Habitatge de Barcelona*. Barcelona: PMHB, 2016.

B2.2. Proposta criteris de disseny

<p>CRITERIS PREVIS / PLANEJAMENT</p>	<p>A. Elements de l'entorn</p> <p>B. Característiques de la zona exterior d'accés</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Connectivitat · Diversitat · Espais multifuncionals · Adaptació a la perspectiva de les persones · Verd urbà · Llegibilitat · Convivència amb vehicles · Passos de vianants i espais de vida · Infraestructura ciclista · Voreres · Parades de transport · Il·luminació 	
<p>EDIFICACIÓ</p>	<p>A. Edifici</p> <p>B. Interior de l'habitatge</p>	<p>A.1. Planta baixa</p> <ul style="list-style-type: none"> · Obertures i connectivitat · Transparència i visibilitat · Espai per guardar vehicles · Espai d'emmagatzematge · Espais de neteja i manteniment <p>A.2. Espais comunitaris</p> <ul style="list-style-type: none"> · Fomentar espais comuns i de cura · Connectivitat entre espais · Accessibilitat i autonomia · Transparència i visibilitat · Senyalística · Verd interior · Equipament sanitari comunitari · Espais de trobada i control informal <p>A.3. Construcció</p> <ul style="list-style-type: none"> · Circularitat · Noves tecnologies <p>B.1. Característiques</p> <ul style="list-style-type: none"> · Flexibilitat · Jerarquies i indiferenciació dels espais · Accessibilitat i autonomia · Il·luminació i climatització interior · Insonorització · Mobiliari <p>B.2. Espais específics</p> <ul style="list-style-type: none"> · Espai exterior · Cuina · Cicle de la roba · Espai d'emmagatzematge · Bany per usos simultanis 	
<p>PARTICIPACIÓ I COGESTIÓ</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Co-producció · Apropiació · Sinergies amb la xarxa ciutadana · Altres formes d'habitar 		

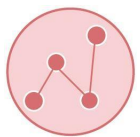
A continuació s'exposen criteris de disseny de l'habitatge amb perspectiva de gènere, fruit de treballs anteriors i de la recerca feta per aquest estudi (al diagrama anterior en podeu veure el llistat complet) . En aquest sentit, es preveuen criteris de màxims, amb la voluntat que es valori la viabilitat de l'aplicació de cada criteri.

Cada edifici té singularitats i característiques concretes, és a dir, cada espai, moment històric i col·lectiu té les seves pròpies característiques, i aquesta combinació de factors fa que cadascun sigui únic. Per aquesta raó, les recomanacions han de ser conceptes oberts a l'evolució, i poden actuar com a porta d'entrada a reflexions i reptes de futur.

Per facilitar la comprensió dels criteris i mostrar la seva capacitat d'aplicació, al següent apartat es fa una aproximació a l'anàlisi de casos ja existents promoguts per l'IMHAB.

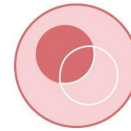
B2.3 Criteris previs / planejament

A. Elements de l'entorn

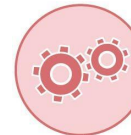

· **Connectivitat:** La connexió de l'edifici d'habitatge amb la trama urbana circumdant hauria de ser contínua, fàcil i fluida, connectant espais lliures, de joc i verds. Els murs, carrers amb molts carrils de vehicles, passos elevats, passadissos, atzucacs, etcètera, són barreres que dificulten aquesta connectivitat i, per tant, la vida quotidiana. Situar la vida al centre significa tenir a l'abast els equipaments i serveis quotidians (el CAP, la botiga de queviures, l'escola o el

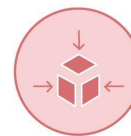
centre cívic). Des de la disciplina urbanística, es proposa que la distància que es recorri en aquesta xarxa quotidiana es cobreixi aproximadament en deu minuts caminant, és a dir, l'equivalent a 400 metres per a infants, persones amb diversitat funcional i gent gran i 800 metres per la resta.

· **Diversitat:** La diversitat de l'entorn fa referència a la presència de diferents usos, com poden ser l'espai residencial, el comerç quotidià (aliments i productes de primera necessitat), les oficines o tallers, etcètera. Aquesta diversitat de funcions facilita la realització de les tasques quotidianes, la mobilitat activa i la construcció de xarxes entre persones.

· **Espais multifuncionals:** Els espais multifuncionals tenen presents la diversitat de necessitats i els usos que poden conviure en un mateix lloc. En aquest sentit, els espais públics que permeten compatibilitzar els treballs de cura i reproducció amb els espais de trànsit i estada fomenten la inclusió i convivència en la ciutadania. Per tant, els espais han de tenir una barreja de funcions (jugar, comprar, fer vida social o cuidar) i serveis (la plaça del museu, el pati de l'escola, el jardí de la biblioteca, l'entrada a l'escola o la residència de gent gran).

· **Adaptació a la perspectiva de les persones; la percepció d'escala:** Una ciutat que posa al centre les persones i el seu benestar és d'escala humana. Es tracta d'adoptar la perspectiva de les persones, adaptar-se a la seva velocitat caminant, al seu angle de visió, a les seves percepcions ambientals, etcètera.

• **Verd urbà:** La xarxa verda urbana genera espais saludables i de millora de la qualitat de vida. Diversos estudis mostren la connexió entre espais verds, o simplement vegetació, i augment de la salut.

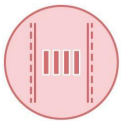

• **Llegibilitat:** “Saber on ets i a on vols anar” és un dels principis establerts a Montreal per a tenir ciutats més segures. Aquest apartat es centra a promoure uns espais coherents, ben senyalitzats i de lectura fàcil per al vianant.

B. Característiques de la zona exterior d'accés

• **Convivència amb vehicles:** Per garantir la seguretat viària, algunes mesures efectives són la reducció de la velocitat dels vehicles (màxim 30 km/h) i la disminució del trànsit privat, en benefici del transport públic i de les persones vianants. Aquestes mesures es fan especialment necessàries en espais com els habitatges amb serveis, atès que les persones usuàries majoritàriament acostumen a ser col·lectius més vulnerables.

• **Passos de vianants i espais de vida:** Els passos de vianants han de ser suficients i coherents amb els patrons de mobilitat de les persones. A continuació, es descriuen algunes recomanacions:

- Dissenyar els encreuaments en forma de X.
- Reduir la velocitat dels vehicles, sobretot a les cruïlles.
- Controlar el temps dels semàfors perquè els diferents col·lectius tinguin temps de travessar.
- Preveure l'“espai de vida” al voltant dels passos de vianants; es tracta d'un espai sense obstacles visuals d'un radi de deu metres per garantir la màxima seguretat en els encreuaments.

• Preveure plataformes úniques i amb prioritat per a les persones que van a peu en carrers estrets.

• **Infraestructura ciclista:** L'ús de la bicicleta per part de les dones és un bon indicador del seu empoderament i de la qualitat de les polítiques de gènere en matèria de mobilitat i espai públic. En aquest sentit, garantir la infraestructura ciclista necessària i segura per a aquest mitjà de transport contribueix al seu ús quotidià.

• **Voreres:** Per a la mobilitat quotidiana és essencial i passa per posar la mobilitat a peu al centre; per tant, l'amplitud de les voreres i de l'espai dedicat a les persones vianants és un factor clau. Es recomana que aquest espai lliure de pas i sense obstacles sigui de 3,6 metres d'amplada per facilitar no només la mobilitat a peu i en els dos sentits, sinó també el desenvolupament de la vida quotidiana (com ara comprar, jugar, socialitzar, passejar, etcètera).

• **Parades de transport:** L'existència de parades de transport públic properes, accessibles, amb horaris de pas i recorreguts suficients, és fonamental per garantir l'accés als habitatges així com l'autonomia de tots els col·lectius.

• **Il·luminació:** Una distribució uniforme de la llum al carrer, especialment a l'espai de vianants i entrada a l'edifici, sense racons foscos i obstruccions, com ara arbres o cartells publicitaris, promou una percepció de seguretat més gran i una millor accessibilitat.

B2.4. Criteris en l'Edificació

A. Edifici

A.1. Planta Baixa

· **Obertures i connectivitat:** Els edificis faciliten la vida quotidiana si s'integren en l'entorn i són oberts al carrer, és a dir, si no suposen una barrera en la trama urbana ni en la connectivitat i s'eviten les dimensions fora d'escala humana. També cal evitar les parcel·les grans o, si són grans, han de disposar de passos que les travessin verticalment i longitudinal, així com també han de tenir força obertures i portes, amb una línia d'edificació pròxima a l'espai públic.

· **Transparència i visibilitat:** A la façana construïda, els vidres i les obertures trenquen les dinàmiques privat/públic i faciliten la comunicació entre l'interior i l'exterior. Pel que fa al perímetre, si no hi ha tanques —especialment si són opaques—, també es facilita aquesta comunicació. Respecte a les plantes baixes, quan són obertes al carrer i en comunicació amb els equipaments i el comerç esdevenen un enllaç clau per a la vida comunitària.

· **Espai per guardar vehicles:** És necessari disposar d'un espai per deixar-hi cotxets, patinets, bicis plegables, etcètera. Cal que sigui proper a l'entrada, accessible i ampli.

· **Espai d'emmagatzematge:** Cal preveure espai extra perquè s'hi pugui desar i emmagatzemar material tant

comunitari com dels habitatges; l'espai ha de ser còmode, espaiós i d'accés lliure per a totes les persones..

· **Espais de neteja i manteniment:** Es proposa que els espais de neteja siguin espais confortables per complir les funcions a les quals es destinin. Cal preveure un espai de vestidor i armariets per al personal de neteja. Al magatzem, independent del vestidor, es desaran els materials i els productes de neteja (cal preveure que els prestatges s'han de subjectar a la paret).

A.2. Espais comunitaris

· **Fomentar espais comuns i de cura:** espais d'entrada, jardins interiors, sales d'estar comunitàries, terrasses comunes... tots aquells espais de trobada que formen part de l'edifici i el seu entorn immediat, no només ens donen més metres quadrats d'habitatge, son oportunitats per generar espais d'intercanvi i de cures, que propicien l'enfortiment de xarxes veïnals, faciliten la vida quotidiana i la democratització de les cures.

· **Connectivitat entre espais:** Els espais s'han d'organitzar a partir de recorreguts clars i ben estructurats. Cal evitar racons o situacions confuses. Des de l'arribada als accessos verticals s'han de reconèixer amb claredat els diversos recorreguts i la ubicació dels diferents habitatges. S'han d'establir connexions entre els espais, sense separacions que dificultin el trànsit i la visual.

· **Accessibilitat i autonomia:** Per augmentar l'autonomia de les persones amb diversitat funcional, de les criatures i de les persones grans cal que els espais interiors estiguin dissenyats perquè totes les persones s'hi puguin moure lliurement i de manera autònoma, sense necessitar que ningú les acompanyi. L'autonomia és una combinació de bona connectivitat, accessibilitat, llegibilitat, seguretat i senyalització adequada.

· **Transparència i visibilitat:** Els espais connectats físicament i visualment, amb transparències quan sigui possible, permeten la connexió entre activitats, el control informal i l'amplitud d'espais.

· **Senyalística:** Una bona senyalística ha de permetre a la persona usuària de qualsevol col·lectiu de saber on és, així com també saber on són els espais on vol anar en tot moment. Per tant, també s'ha d'adaptar a criatures. Posar la senyalística a l'altura dels infants més petits o pintada a terra, amb icones de fàcil reconeixement, són dues opcions. També cal retolar en Braille. A més, també és positiu incloure la diversitat cultural i de llengües en la senyalètica i retolació.

Quan no es puguin adoptar canvis en el disseny, també es pot optar per senyalitzar que cal tancar l'aigua o la llum per qüestions de sostenibilitat.

Altres pràctiques inclusives són la senyalització d'espais lliures de discriminació per motius de sexe, identitat o expressió de gènere, opció sexual, origen, capacitat, etcètera.

· **Verd interior:** Les plantes d'interior donen qualitat a l'espai, milloren la salut i fan que es percebi que l'espai està cuidat. Alhora, també contribueixen a visibilitzar les tasques de cures, és a dir, fan visible que alguna persona manté la planta i la cura d'aquell espai.

· **Equipament sanitari comunitari:** Quan sigui possible es construiran lavabos en planta baixa o en connexió amb els espais comunitaris. La ubicació ha de permetre la relació directa amb les sales i espais intermitjos i mai ubicar-se en espais residuals (per permetre el control informal).

· **Espais de trobada i control informal:** Els espais de relació i de trobada propicien que el control informal es doni de manera espontània. Altres recursos interessants són situar l'espai d'entrada amb una bona visual de l'accés i els espais intermedis, posar sofàs i elements d'estada als espais d'entrada... La bona visibilitat i els eixos visuals també faciliten el control informal. Els racons, les zones fosques, els passadissos, les entrades amagades, etcètera, són espais d'inseguretat per a alguns col·lectius, especialment les dones i persones amb gènere no binari. "Veure i ser vist o vista" és un dels principis de planejament urbà per a ciutats més segures desenvolupat a Montreal.

A.3. Construcció

· **Circularitat:** És important introduir criteris d'eficiència energètica —més enllà del compliment estricta de la normativa— que assegurin el mínim consum energètic i el màxim confort bioclimàtic,

d'acord amb els recursos disponibles. Per exemple, el disseny arquitectònic i dels sistemes d'instal·lacions (climatització, il·luminació, etcètera) haurà de servir per optimitzar l'estalvi energètic. Sempre que les instal·lacions siguin noves, s'han de col·locar interruptors i pulsadors automàtics. També es pot valorar l'opció d'aprofitar l'envolvent de l'edifici per crear instal·lacions productores d'energia que contribueixin a dependre menys de fonts externes. Finalment, convé fer una aposta clara pel reciclatge planificant espais suficients per contenidors tant comunitaris com dels habitatges.

• **Noves tecnologies:** És interessant oferir instal·lacions adients tipus connexió wifi, mobiliari accessible i material electrònic (ordinadors, pantalles, projector, etcètera) en un espai comú. La covid ha posat sobre la taula que els habitatges han de complir altres funcions més enllà de les residencials i l'estudi i el teletreball han passat a ser noves funcions a les que ha de donar cabuda. És per això que l'edifici d'habitatges ha de donar cabuda i facilitar la incorporació d'aquestes noves activitats tant a l'interior de l'habitatge com habilitar sales comunitàries multifuncionals.

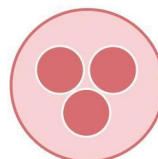
B. Interior de l'habitatge

B.1. Característiques

• **Flexibilitat:** És important permetre la flexibilitat dels espais interiors perquè evolucionin i canviïn amb les necessitats de les persones. Es tracta de possibilitar que una mateixa sala sigui un dormitori o un espai d'estudi en funció de les exigències. Aquesta diversitat d'usos es pot donar al llarg del temps o, fins i tot, durant el mateix dia. Amb aquest objectiu és molt positiu que alguns

envans es puguin desplaçar sense que això afecti les instal·lacions. És preferible que les instal·lacions (aigua, gas, electricitat, etcètera) estiguin fixes a les façanes o en altres elements interiors que no afectin la flexibilitat. Un paviment elevat o uns passos soterrats per a les instal·lacions són la millor solució.

• **Jerarquies i indiferenciació dels espais:** També és molt desitjable que la compartimentació dibuixi espais poc especialitzats i relativament homogenis, de manera que es puguin destinar a usos diversos.

• **Accessibilitat i autonomia:** Per augmentar l'autonomia de les persones amb diversitat funcional, de les criatures i de les persones grans cal que els espais interiors estiguin dissenyats perquè totes les persones s'hi puguin moure lliurement i de manera autònoma, sense necessitat que ningú les acompanyi.

• **Il·luminació i climatització interior:** La il·luminació i la ventilació serà natural i creuada sempre que sigui possible. També adequada a cadascun dels espais. Les façanes han de tenir en compte el moviment del sol per protegir-se dels excessos de radiació o dels enlluernaments.

• **Insonorització:** Per el correcte funcionament de l'habitatge, són importants l'aïllament acústic dels espais i la utilització d'elements fonoabsorbents. Les conseqüències d'una mala insonorització són sobretot, els efectes perjudicials del soroll sobre la salut. A continuació es fan alguns suggeriments:

- El sistema constructiu dels sòls i els envans ha de garantir la independència acústica dels habitatges i fins i tot les diferents

estances. Això és especialment important al costat de passadissos sorollosos d'ús comunitari o quan l'habitatge té finestres que donen a un carrer molt sorollós.

- Els espais amb activitats privades o confidencials han de garantir la intimitat acústica.

• **Mobiliari:** El mobiliari ha de ser adequat a les necessitats i els espais, resistent (a l'ús i al joc), segur (cantells dels mobles arrodonits i superfícies anivellades, revestiments i teixits anti al·lèrgics), adaptable (a cadires de rodes o infants petits),

confortable, per a totes les edats i capacitats. El mobiliari no ha de definir futurs usos de les habitacions (menys a la cuina i el lavabo) de manera que el canvi d'usos i la flexibilitat de les estances sigui possible.

B.2. Espais específics

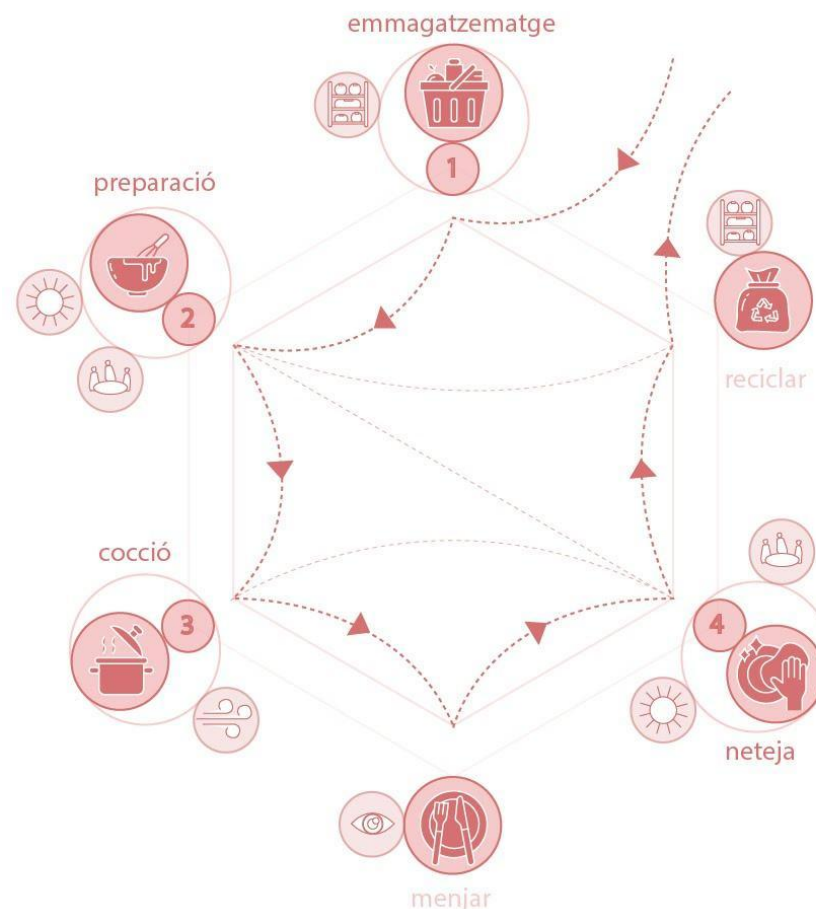
• **Espai exterior (balcons, terrasses i altres espais exteriors dins de l'habitatge):** després de la pandèmia de la covid encara em pres més consciència de la importància dels espais exteriors a l'habitatge, espais que ens connecten amb el sol,

l'aire i la vida a l'exterior. Sempre que es pugui caldrà incorporar aquests espais a l'habitatge, incorporant mesures com les del *Projecte de Decret d'Habitabilitat i normes de disseny d'habitatges i allotjaments dotacionals al País Basc* que estableix uns standards mínims o el no comput com a superfície útil de l'habitatge.

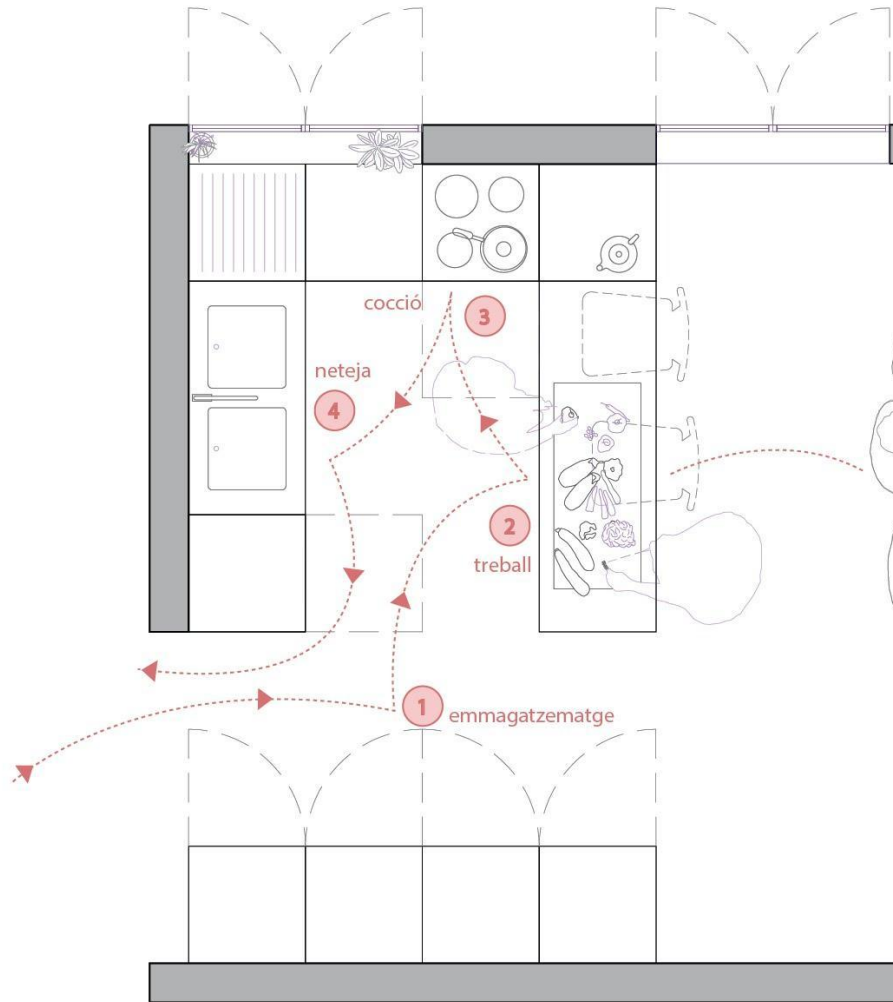

• **Cuina:** cal que sigui un espai visible, central i integrat amb la resta d'estances de manera que faciliti la socialització de les tasques quotidianes i el control

informal de persones dependents (per exemple infants jugant a una sala annexe). Es recomana situar l'aparell de cuina en una illa o apèndix lineal perpendicular a la paret. Així, dos o tres persones poden treballar en els costats d'aquesta illa, o península, alhora i de front. El canvi és radical, de les cuines antropocèntrica a les treball-cèntriques.

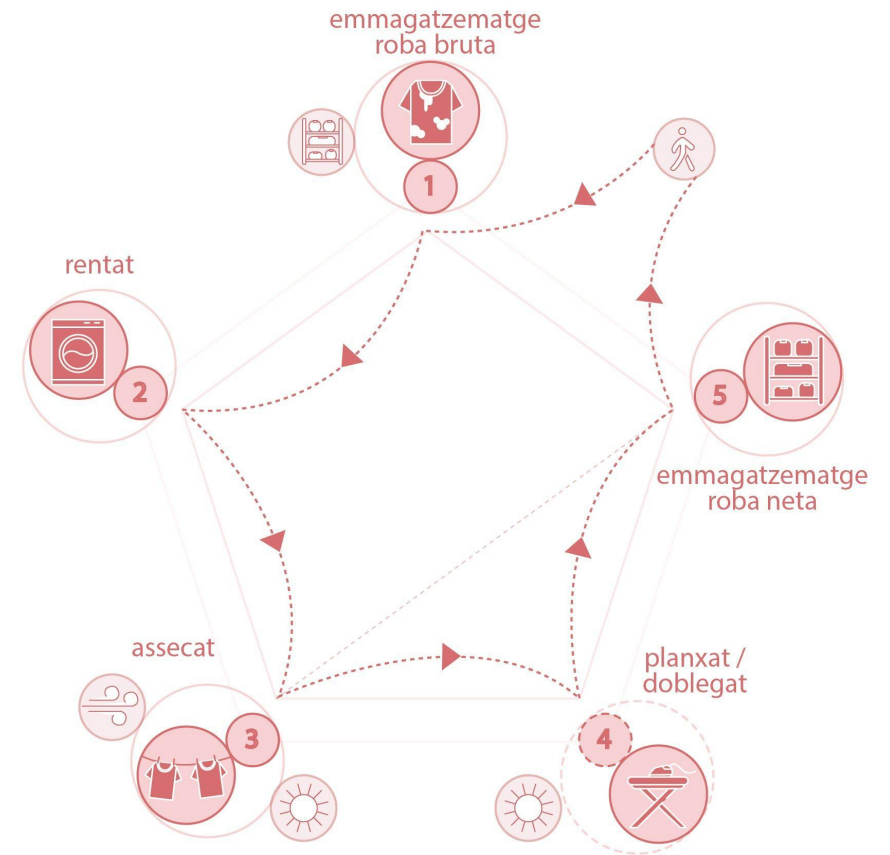
Esquema de funcionament de la cuina: cicle del menjar. Font: elaboració pròpia

Exemple de cuina funcional. Font: elaboració pròpia

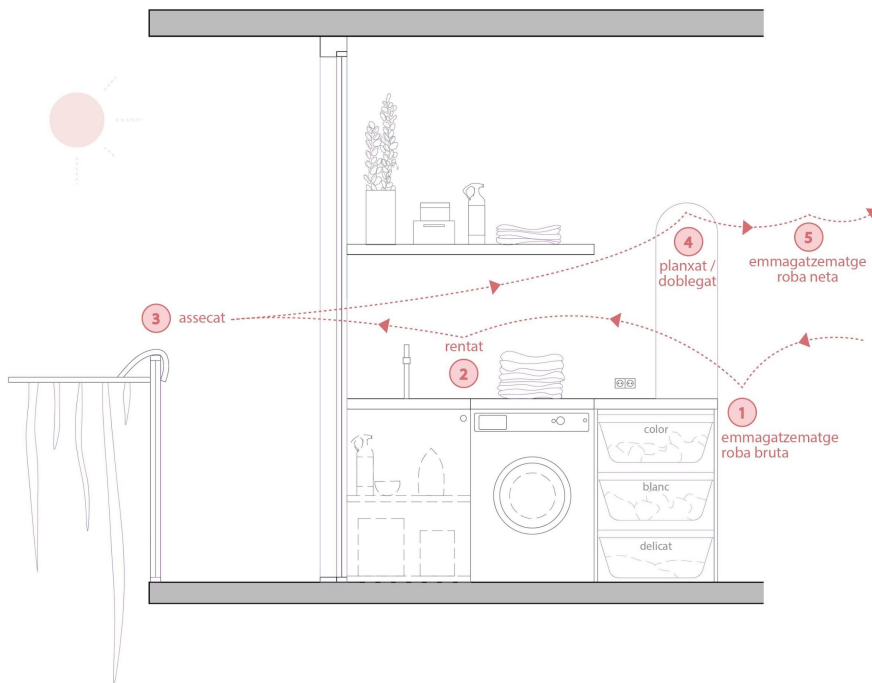

· **Cicle de la roba**⁷: el conjunt d'accions que implica la gestió de la roba. Aquest cicle inclou emmagatzemar roba bruta, rentar, assecar/estendre, plegar, a vegades planxar, i guardar. Seria desitjable que aquest cicle tingués un espai adequat, visible, centralitzat i comú, on qualsevol membre del grup pugui realitzar les activitats del cicle.

Esquema de l'eix de la roba. Font: elaboració pròpia

⁷ Hernández Falagán, D., Brau, G., & Martínez, J. A. (2016). *Flexibilitat i jerarquies de gènere a les tipologies residencials del Patronat Municipal de l'Habitatge de Barcelona* [Libro electrónico]. <
https://issuu.com/dhfala/docs/pmhb_flexibilitat-jerarquies >

Exemple de safareig. Font: elaboració pròpia

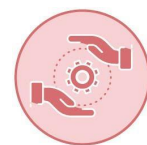

• **Espai d'emmagatzematge:** en la nostra societat l'espai per desfer coses cada vegada és més necessari, és important doncs dissenyar espais d'emmagatzematge que siguin còmodes, espaiosos i d'accés lliure per a totes les persones (millor en espais comuns)

• **Bany per usos simultanis:** el bany haurà de permetre l'assistència i la cura de persones dependents. També ha de permetre els usos simultanis (per exemple banyar un infant), ser accessible i adaptar-se a les diferents necessitats de les persones.

B2.5. Criteris en la Participació i la Co-gestió

• **Co-producció:** per tal de rehabilitar o construir habitatges que s'adaptin a les persones usuàries, cal conèixer els seus perfils, les seves relacions socials, les xarxes de les que formen part, els seus temps i les seves necessitats. Produir habitatges amb la participació de les persones usuàries ens assegura poder incloure tot aquest coneixement, prendre decisions en comunitat i arribar a consensos.

• **Apropiació:** Interior i exterior. L'apropiació de l'espai per part de les persones usuàries facilita que s'identifiquin amb l'espai, el dotin d'una significació, hi estableixin vincles afectius i en tinguin cura. Promouen l'apropiació les activitats portades a terme per les persones usuàries, com per exemple exposar expressions artístiques, decorar, divulgar informació, compartir material, etcètera.

• **Sinergies amb la xarxa ciutadana:** L'habitatge té un paper actiu en l'articulació i la dinamització social. Es fomenta la col·laboració amb organitzacions veïnals i socials, així com amb empreses locals de petita escala per tal d'enfortir les xarxes socials i la democratització de les tasques de cura. A la vegada l'edifici, com a continent, serà molt

divers i facilitarà la vida quotidiana si incorpora espais de treball, equipaments o comerç local.

· **Altres formes d'habitar:** per assegurar el dret a l'habitatge, més enllà de la compra i el lloguer al mercat lliure, cal promoure i estendre altres formes d'habitar com les cooperatives i la cessió d'ús, que a la vegada permeten la participació en el procés de disseny i gestió.

---

multiescalar i global de la perspectiva de gènere del projecte, a continuació s'analitza la planta baixa, la planta tipus dels habitatges i finalment la unitat d'habitatge (o unitats, si és el cas).

B3. Anàlisi de casos

A continuació s'analitzen alguns exemples amb l'objectiu doble d'exemplificar els criteris de disseny exposats, per fer-los més comprensibles i accessibles, i el d'avaluar els habitatges construïts per l'IMHAB recentment. Aquests exemples representen diverses tipologies: habitatges de lloguer (al carrer Comte Borrell), habitatges amb serveis per a gent gran (Glòries), habitatges de venda en dret de superfície (Trinitat Nova) i dos casos d'habitatges per afectats urbanístics (Trinitat Vella 1801 i 1803).

Es planteja la necessitat de verificar la perspectiva de gènere en els processos de disseny dels habitatges, i es proposa fer-ho a través d'una fitxa de compliment dels criteris de disseny (adjunta a continuació). La fitxa analitza aspectes a totes les escales: desde la urbana, posant la mirada en l'entorn, fins a la participació i la cogestió dels habitatges. Per l'anàlisi del interior dels habitatges s'ha utilitzat el treball ja realitzat per David H. Falagan⁸.

A l'anàlisi dels exemples es presenta en primer lloc la fitxa de criteris complimentada, que ens ajudarà a tenir una visió

---

⁸ Hernández Falagán, D., Brau, G., & Martínez, J. A. (2016). *Flexibilitat i jerarquies de gènere a les tipologies residencials del Patronat Municipal de l'Habitatge de Barcelona* [Libro electrónico]. <
https://issuu.com/dhfala/docs/pmhb_flexibilitat-jerarquies >

Fitxa model

Checklist

Edifici: _____

Direcció: _____

Tipus d'habitatge: _____

Nombre d'habitages: _____

Any de construcció: _____

foto

CRITERIS PREVIS / PLANEJAMENT

Elements de l'entorn

		bé	escàs	insuficient			bé	escàs	insuficient
Connectivitat <i>trama contínua, fíl·la, fluida i neta</i>	☐	☐	☐	☐	Adaptació a la perspectiva de les persones <i>adaptar-se a la seva velocitat caminant, al seu angle de visió, a les seves percepcions ambientals...</i>	☐	☐	☐	☐
Diversitat <i>proximitat de diferents usos (residencial, comercial, oficines, equipaments...)</i>	☐	☐	☐	☐	Verd urbà <i>la xarxa verda urbana genera espais saludables i de millora de la qualitat de vida</i>	☐	☐	☐	☐
Espais multifuncionals <i>espais que tenen presents la diversitat de necessitats i els usos que poden conviure en un mateix lloc</i>	☐	☐	☐	☐	Llegibilitat <i>fàcil orientació, recorreguts clars i ben estructurats, saber on estàs i on vols anar</i>	☐	☐	☐	☐
Característiques de la zona exterior d'accés									
Convivència amb vehicles <i>garantir la seguretat viària</i>	☐	☐	☐	☐	Vorerers <i>amplada i zones lliures de pas, especialment a l'entrada de l'equipament</i>	☐	☐	☐	☐
Passos de vianants i espais de vida <i>suficients, adequats i amb visió per creuar</i>	☐	☐	☐	☐	Parades de transport <i>posició adequada, recorreguts i horaris de pas del transport amb ubicació estratègica</i>	☐	☐	☐	☐
Infraestructura ciclista <i>existència i característiques, proximitat al Bicing</i>	☐	☐	☐	☐	Il·luminació <i>distribució uniforme de la llum al carrer, sense racons foscos i obstruccions</i>	☐	☐	☐	☐

EDIFICACIÓ IMHAB

Edifici - Planta Baixa

Obertures i connectivitat <i>evitar les parets les grans, disposar de passos que les trenquen, així com obertures i portes</i>	☐	☐	☐	☐	Espai d'emmagatzematge <i>per desar i emmagatzemar material tant comunitari com dels habitatges, còmode, espai i d'accés lliure</i>	☐	☐	☐	☐
Transparència i visibilitat <i>els vidres i les obertures trenquen les dinàmiques privàtiques i faciliten la comunicació interior/exterior</i>	☐	☐	☐	☐	Espais de neteja i manteniment <i>espais confortables, amb vestidor, armariets i magatzem de productes a part</i>	☐	☐	☐	☐
Espai per guardar vehicles <i>per desar hi cotxes, patinets, bicicletes... proper a l'entrada i accessible</i>	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐

#INDICADORS

		bé	escàs	insuficient			bé	escàs	insuficient
Edifici - Espais comunitaris									
Fomentar espais comuns i de cura <i>que propicien la creança i les cures comunitàries i ajudin a enfortir les xarxes entre el veïnat</i>	☐	☐	☐	☐	Senyalística <i>adaptada a les persones usuàries (altura, icones...) en braille i que sigui inclusiva</i>	☐	☐	☐	☐
Connectivitat entre espais <i>recorreguts clars i ben estructurats evitant racons i situacions confuses</i>	☐	☐	☐	☐	Verd interior <i>les plantes donen qualitat a l'espai, milloren la salut i estableixen les tasques de cures (aigua i manté la planta)</i>	☐	☐	☐	☐
Accessibilitat i autonomia <i>espais interiors dissenyats perquè totes les persones s'hi puguin moure lliurement i de manera autònoma</i>	☐	☐	☐	☐	Equipament sanitari comunitari <i>lavabos en planta baixa o amb connexió amb els espais comunitaris</i>	☐	☐	☐	☐
Transparència i visibilitat <i>espais connectats física i visualment, amb transparències</i>	☐	☐	☐	☐	Espais de trobada i control informal <i>espais de relació que propicien el control informal</i>	☐	☐	☐	☐
Edifici - Construcció									
Circularitat <i>eficiència energètica que asseguri el mínim consum energètic i el màxim confort bioclimàtic</i>	☐	☐	☐	☐	Noves tecnologies <i>obrir instal·lacions adients en espais comuns que complementin les mancances dels habitatges</i>	☐	☐	☐	☐
Interior de l'habitatge - característiques									
Flexibilitat <i>possibilitat de dur a terme diferents activitats en un mateix espai</i>	☐	☐	☐	☐	Il·luminació i climatització interior <i>la llum natural i la ventilació natural i creuada, els serveis han de ser sectoritzables</i>	☐	☐	☐	☐
Jerarquies i indiferenciació dels espais <i>compartimentació en espais poc especialitzats i homogènia, donant rellevància als espais de cura</i>	☐	☐	☐	☐	Insonorització <i>evitant els efectes perjudicials del soroll sobre la salut i garantint el correcte funcionament de l'habitatge</i>	☐	☐	☐	☐
Accessibilitat i autonomia <i>espais dissenyats perquè totes les persones s'hi puguin moure lliurement i de manera autònoma</i>	☐	☐	☐	☐	Mobiliari <i>adequat, resistent, segur, adaptable i confortable</i>	☐	☐	☐	☐
Interior de l'habitatge - espais específics									
Espai exterior <i>existència de balcons, terrasses i altres espais que permetin la relació de l'habitatge amb l'exterior</i>	☐	☐	☐	☐	Emmagatzematge <i>espai suficient per a les pertinències de totes les persones de la unitat de convivència</i>	☐	☐	☐	☐
Cuina <i>espai visible, central i integrat amb la resta d'estancias</i>	☐	☐	☐	☐	Bany per usos simultanis <i>ha de permetre diversos usos (utilitzar el rentaplans i el WC de forma autònoma) i la cura de persones</i>	☐	☐	☐	☐
Espais per dur a terme les tasques de cures <i>planificació d'espai per planxar o tendir</i>	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐
PARTICIPACIÓ I GEGESTIÓ									
Coproducció <i>capacitat de decisió de les persones en el disseny i la gestió dels seus habitatges</i>	☐	☐	☐	☐	Sinergies amb la xarxa ciutadana <i>paper actiu de l'habitatge en l'articulació i la dinamització social de l'entorn</i>	☐	☐	☐	☐
Apropiació <i>decorar, divulgar informació, compartir material... facilita que les persones s'identifiquin amb l'espai</i>	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐

#INDICADORS

B3.1. Comte Borrell 159: Habitatges de lloguer

Checklist

Edifici: Borrell

Direcció: c/ Borrell 159

Tipus d'habitatge: Lloguer

Nombre d'habitatges: 35 habitatges, escola bressol i aparcament

Any de construcció: -

CRITERIS PREVIS / PLANEJAMENT

Elements de l'entorn

	bé	escàs	insuficient		bé	escàs	insuficient
Connectivitat <i>trama contínua, fàcil, fluida i neta</i>	●	○	○	Adaptació a la perspectiva de les persones <i>adaptar-se a la seva velocitat caminant al seu angle de visió, a les seves percepcions ambientals...</i>	●	○	○
Diversitat <i>presència de diferents usos (residencial, comercial, oficines, equipaments...)</i>	●	○	○	Verd urbana <i>la xarxa verda urbana genera espais saludables i de millora de la qualitat de vida</i>	○	○	○
Espais multifuncionals <i>espais que tenen presents la diversitat de necessitats i els usos que poden conviure en un mateix lloc</i>	○	●	○	Llegibilitat <i>fàcil orientació, recorreguts clars i ben estructurats, saber on ets i on vols anar</i>	●	○	○
Característiques de la zona exterior d'accés							
Convivència amb vehicles <i>garantir la seguretat viària</i>	●	○	○	Voreres <i>amplada i zones lliures de pas, especialment a l'entrada de l'edifici</i>	●	○	○
Passos de vianants i espais de vida <i>suficients, adequats i amb visió per creuar</i>	●	○	○	Parades de transport <i>posició adequada, recorreguts i horaris de pas del transport amb ubicació estratègica</i>	●	○	○
Infraestructura ciclista <i>existència i característiques, proximitat al Bicing</i>	●	○	○	Il·luminació <i>distribució uniforme de la llum al carrer, sense racons foscos i obstruccions</i>	○	○	○

EDIFICACIÓ IMHAB

Edifici - Planta Baixa

Obertures i connectivitat <i>evitar les parcel·les grans, disposar de passos que les travessin, així com obertures i portes</i>	○	●	○	Espai d'emmagatzematge <i>per desmar i emmagatzematge material tant comunitari com dels habitatges, comode, espais i d'accés lliure</i>	○	○	●
Transparència i visibilitat <i>els vidres i les obertures trenquen les dinàmiques privat/públic i faciliten la comunicació interior/exterior</i>	○	○	●	Espais de neteja i manteniment <i>espais confortables, amb vestidor, armariets i magatzem de productes a part</i>	○	○	●
Espai per guardar vehicles <i>per deixar-hi cotxets, patinets, bicic... proper a l'entrada i accessible</i>	○	○	●				

Edifici - Espais comunitaris

	bé	escàs	insuficient		bé	escàs	insuficient
Fomentar espais comuns i de cura <i>que propicien la criança i les cures comunitàries i ajudin a enfortir les xarxes entre el veïnat</i>	○	○	●	Senyalística <i>adaptada a les persones usuàries (altura, icones...) en braille i que sigui inclusiva</i>	○	○	○
Connectivitat entre espais <i>recorreguts clars i ben estructurats evitant racons i situacions confuses</i>	●	○	○	Verd interior <i>les plantes donen qualitat a l'espai, milloren la salut i visualitzen les tasques de cures (algú manté la planta)</i>	●	○	○
Accessibilitat i autonomia <i>espais interiors dissenyats perquè totes les persones s'hi puguin moure lliurement i de manera autònoma</i>	●	○	○	Equipament sanitari comunitari <i>lavabos en planta baixa o amb connexió amb els espais comunitaris</i>	○	○	●
Transparència i visibilitat <i>espais connectats física i visualment, amb transparències</i>	●	○	○	Espais de trobada i control informal <i>espais de relació que propicien el control informal</i>	○	○	●

Edifici - Construcció

Circularitat <i>eficiència energètica que asseguri el mínim consum energètic i el màxim confort bioclimàtic</i>	●	○	○	Noves tecnologies <i>oferir instal·lacions adients en espais comuns que complementin les mancances dels habitatges</i>	○	○	○
---	---	---	---	--	---	---	---

Interior de l'habitatge - característiques

Flexibilitat <i>possibilitat de dur a terme diferents activitats en un mateix espai</i>	●	○	○	Il·luminació i climatització interior <i>la il·luminació natural i la ventilació natural i creuada, els serveis han de ser sectoritzables</i>	●	○	○
Jerarquies i indiferenciació dels espais <i>compartimentació en espais poc especialitzats i homogènis, donant rellevància als espais de cura</i>	●	○	○	Insonorització <i>evitant els efectes perjudicials del soroll sobre la salut i garantint el correcte funcionament de l'habitatge</i>	○	○	●
Accessibilitat i autonomia <i>espais dissenyats perquè totes les persones s'hi puguin moure lliurement i de manera autònoma</i>	○	●	○	Mobiliari <i>adequat, resistent, segur, adaptable i confortable</i>	○	○	○

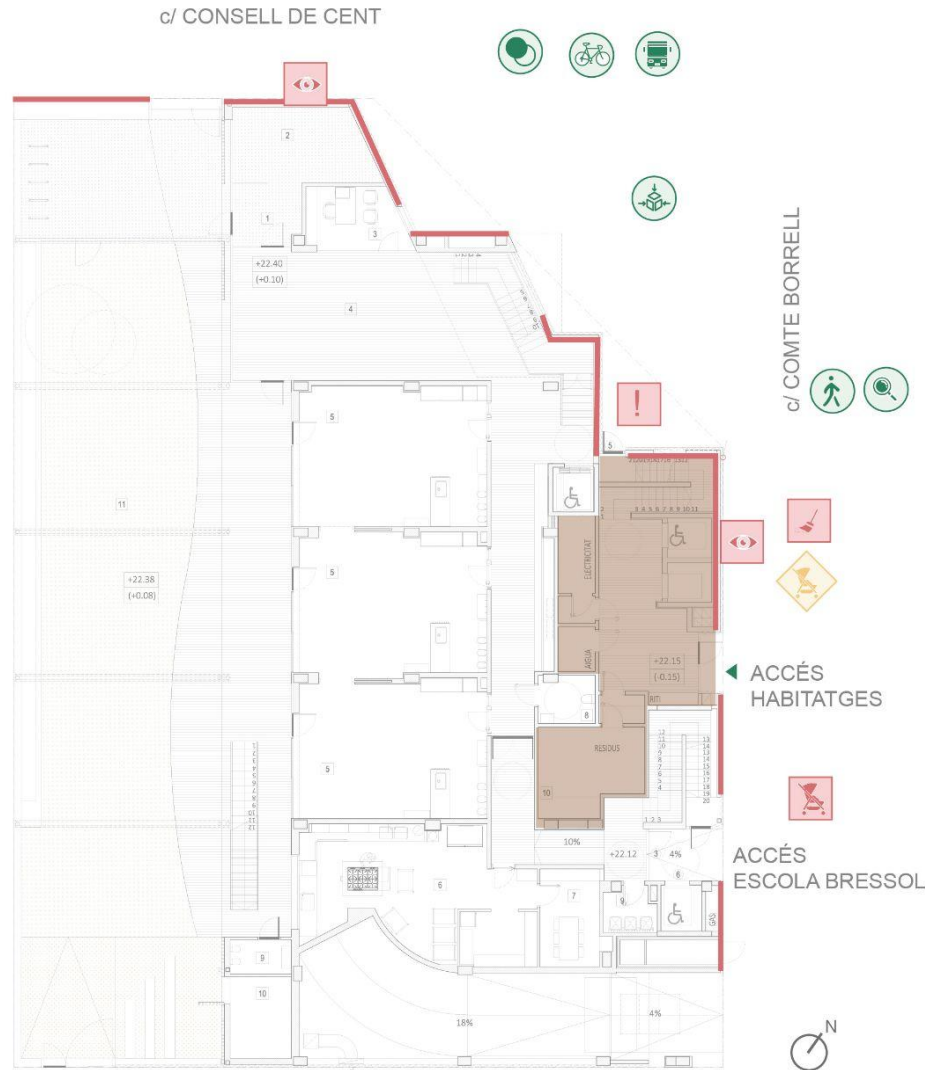
Interior de l'habitatge - espais específics

Espai exterior <i>existència de balcons, terrasses i altres espais que permetin la relació de l'habitatge amb l'exterior</i>	●	○	○	Espai emmagatzematge <i>espai suficient per a les pertinències de totes les persones de la unitat de convivència</i>	●	○	○
Cuina <i>espai visible, central i integrat amb la resta d'estances</i>	○	●	○	Bany per usos simultanis <i>ha de permetre diversos usos (utilitzar el rentamans i el WC de forma autònoma) i la cura de persones</i>	○	○	●
Cicle de la roba <i>planificació d'espai per planxar o tendir</i>	●	○	○				

PARTICIPACIÓ I GESTIÓ

Coproducció <i>capacitat de decisió de les persones en el disseny i la gestió dels seus habitatges</i>	○	○	○	Sinergies amb la xarxa ciutadana <i>paper actiu de l'habitatge en l'articulació i la dinamització social de l'entorn</i>	○	○	○
Apropiació <i>decorar, dividir informació, compartir material... facilitat que les persones s'identifiquin amb l'espai</i>	○	○	○	Altres formes d'habitar <i>---</i>	○	○	○

Planta baixa

- Entorn amb diversitat d'usos (comercial, residencial...)
- Edifici d'escala humana
- Infraestructura per anar en bicicleta propera.
- Recorreguts clars d'accés als habitatges i a l'escola bressol.
- Voreres amb suficient dimensió i amb mobiliari urbà i arbres.
- Parada de bus a 4min i Metro a 8min
- En planta baixa no hi ha aparcament per bicicletes ni espai per deixar cotxets. A la planta -1 de l'aparcament hi ha 8 places per bicicletes i 24 places a la planta -2.
- Percentatge alt de façanes opaques en planta baixa
- La façana crea racons que poden generar inseguretat.
- A l'accés de l'escola bressol no s'ha fet cap reserva d'espai per guardar cotxets, bicicletes i patinets.
- Manca d'espais confortables per neteja i manteniment dels espais comuns de l'edifici d'habitatges.

Planta tipus

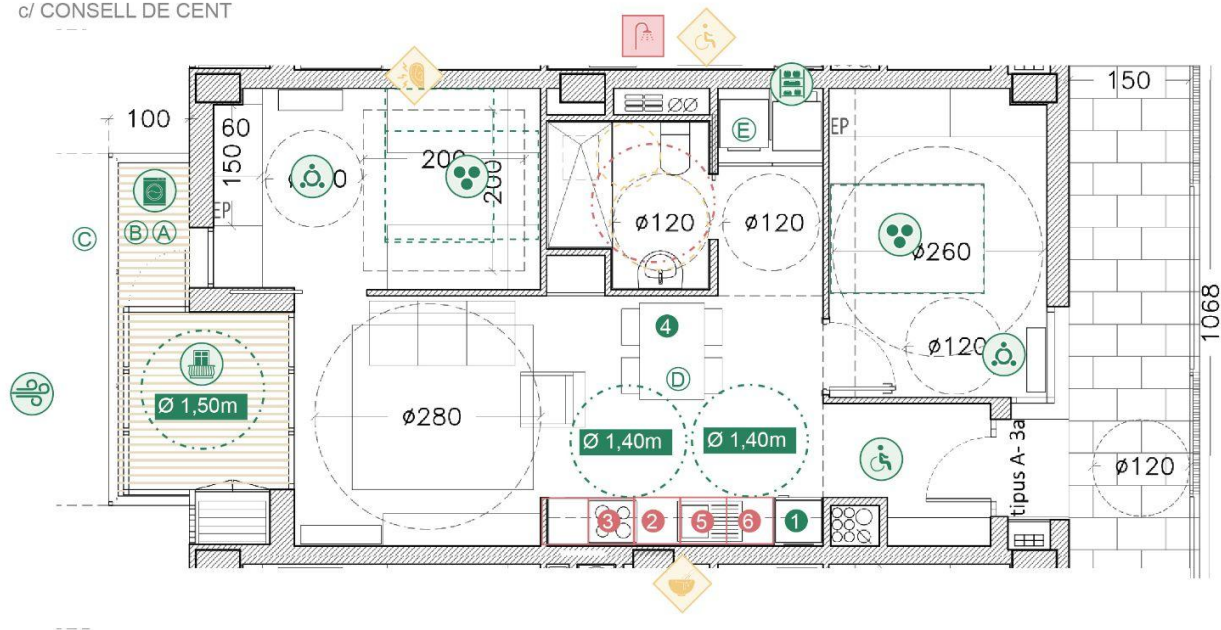
c/ CONSELL DE CENT

- Recorreguts clars i sense racons d'accés als habitatges.
- Als balcons de cada habitatge hi ha espai per a verd interior.
- Edifici compacte, amb ventilació creuada i captació solar.
- El replà exterior, tot i que només té 1,20m d'amplada, pot actuar com a espai de trobada i control informal.
- Possibles conflictes acústics entre dormitoris i sales d'estar si no hi ha un bon aïllament acústic.
- No hi ha previssió d'equipament sanitari comunitari.
- Manca d'espais comuns que ajudin a enfortir les xarxes entre el veïnat.

Habitatge 1

c/ CONSELL DE CENT

- Espais sense jerarquies.
- Espais flexibles que permeten dur a terme altres usos.
- Recorreguts accessibles.
- Espai exterior ample vinculat a la sala-menjador.
- Ventilació creuada i il·luminació natural.
- Possible espai per rentadora i assecatge. Recorreguts curts vinculats al cicle de la roba:
A. Emmagatzemar roba bruta B. Rentar
C. Assecar D. Doblegar E. Roba neta
- Previsió d'espai d'emmagatzematge en espais comuns.

- Possible conflicte acústic entre sala i dormitori si no es preveu un bon aïllament.
- Cuina oberta i central i amb espai per més d'una persona. No obstant no permet la simultaneïtat d'usos entre sala-menjador i cuina ja que no hi ha mecanismes de separació .
Dimensions reduïdes (menys de 6 mòduls de 60x60 que dificulten un bon funcionament del cicle del menjar:
1. Emmagatzemar 2. Preparar 3. Coure
4. Menjar 5. Rentar 6. Reciclar
- Bany accessible si la dutxa està enrasada amb el terra.

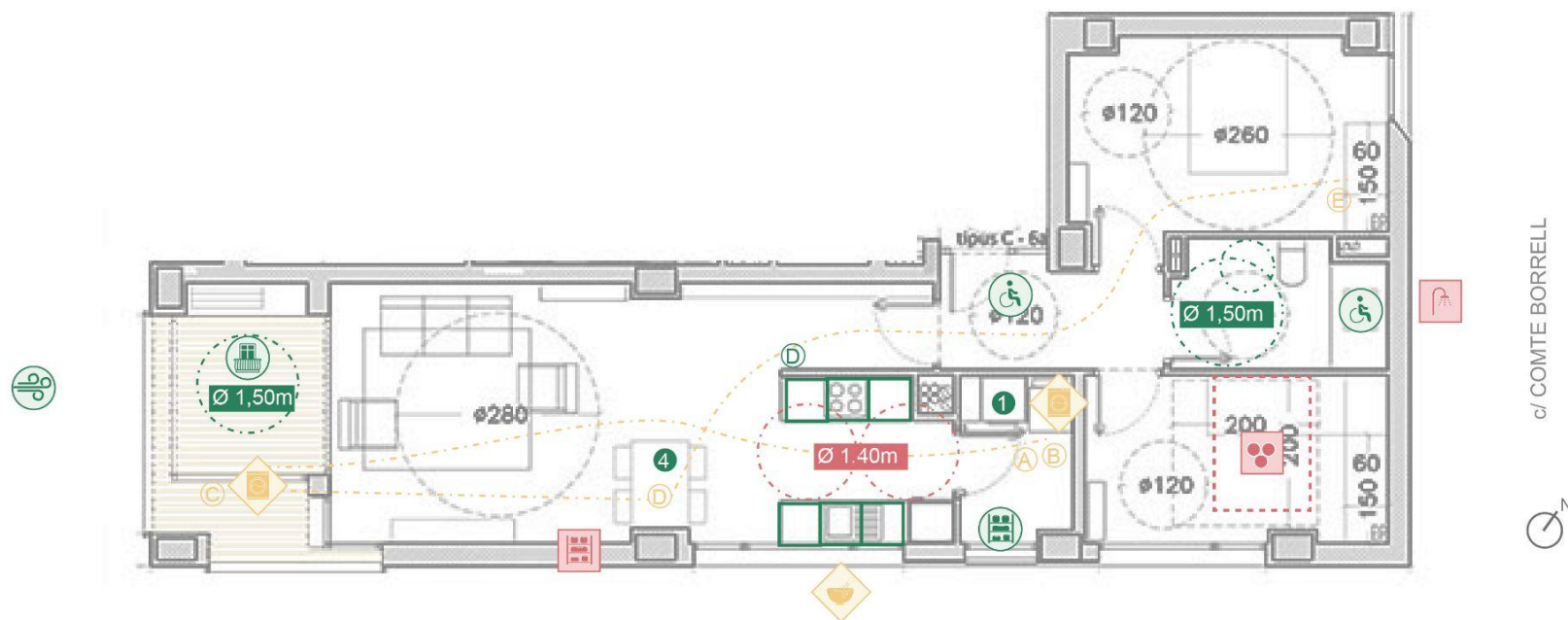
- El bany no permet usos simultanis de dos persones ja que no té cambra compartimentada. Tampoc l'ús assistencial (mínim diàmetre 1,50m).

c/ COMTE BORRELL

Habitatge 2

c/ CONSELL DE CENT

- Recorreguts accessibles.
- Espai exterior ample vinculat a la sala-menjador.
- Ventilació creuada i il·luminació natural.
- Espai d'emmagatzematge vinculat a la cuina.
- En funció de la ubicació del rentamans, que no consta en els plànols, el bany pot ser accessible i permetre l'ús assistencial (diàmetre 1,50m).

- Cuina oberta i central i amb il·luminació natural. Permet la simultaneïtat d'usos entre sala-menjador i cuina. Té espai per 6 mòduls de 60x60 que faciliten un bon funcionament del cicle del menjar: 1. Emmagatzemar 2. Preparar 3. Coure 4. Menjar 5. Rentar 6. Reciclar. No obstant no hi ha espai per dues persones ($\varnothing$ 1,40m per persona)

- Possible espai per rentadora i assecatge. Recorreguts llargs vinculats al cicle de la roba: A. Emmagatzemar roba bruta B. Rentar C. Assecar D. Doblegar E. Roba neta

- Espais amb dimensions jeràrquiques: habitació doble i habitació individual.
- Manca d'espai d'emmagatzematge, no vinculat a la cuina, en espais comuns.
- El bany no permet usos simultanis ja que no té cambra compartimentada.

B3.2. Carrer Bolívia amb Ciutat de Granada (Glòries): Habitatges amb serveis per a gent gran

Checklist

Edifici: Glòries

Direcció: c/ Bolívia - Ciutat de Granada

Tipus d'habitatge: Habitatges amb serveis per a gent gran

Nombre d'habitatges: 105 habitatges, CAP i Casal de barri

Any de construcció: 2017

CRITERIS PREVIS / PLANEJAMENT		BE	ESCS	INSUFICIENT
Elements de l'entorn				
Connectivitat <i>trama continua, fàcil, fluida i neta</i>	Adaptació a la perspectiva de les persones <i>adaptar-se a l'edat i velocitat caminant, al grau d'angle de visió, a les seves percepcions ambientals...</i>	●	○	○
Diversitat <i>presència de diferents usos (residencial, comercial, oficines, equipaments...)</i>	Verd urbà <i>la xarxa verda urbana genera espais saludables i de millora de la qualitat de vida</i>	○	●	○
Espais multifuncionals <i>espais que tenen presents la diversitat de necessitats i els usos que poden conviure en un mateix lloc</i>	Llegibilitat <i>fàcil orientació, recorreguts clars i ben estructurats, saber on ets i on vols anar</i>	○	●	○
Característiques de la zona exterior d'accés				
Convivència amb vehicles <i>garantir la seguretat viària</i>	Vorerers <i>amplada i zones lliures de pas, especialment a l'entrada de l'edifici</i>	○	○	●
Passos de vianants i espais de vida <i>suficients, adequats i amb visió per creuar</i>	Parades de transport <i>posició adequada, recorreguts i horaris de pas del transport amb ubicació estratègica</i>	○	○	○
Infraestructura ciclista <i>existència i característiques, proximitat al Bicimg</i>	Il·luminació <i>distribució uniforme de la llum al carrer, sense racons foscos i obstruccions</i>	○	○	●
EDIFICACIÓ IMHAB				
Edifici - Planta Baixa				
Obertures i connectivitat <i>evitar les barres i les grans, disposar de passos que les travessin, així com obertures i portes</i>	Espai d'emmagatzematge <i>per desmar i emmagatzemar material tant comunitari com dels habitatges, comode, espaiosa i d'accés lliure</i>	○	○	●
Transparència i visibilitat <i>els vidres i les obertures trenquen les dinàmiques privades i faciliten la comunicació interior-exterior</i>	Espais de neteja i manteniment <i>espais confortables, amb vestidor, armariets i magatzem de productes a part</i>	○	○	●
Espai per guardar vehicles <i>per deixar-hi cotxes, patinets, bicic... proper a l'entrada i accessible</i>		○	○	●

		BE	ESCS	INSUFICIENT
Edifici - Espais comunitaris				
Fomentar espais comuns i de cura <i>que propicien la creïança i les cures comunitàries i ajudin a enfortir les xarxes entre el veïnat</i>	Senyalística <i>adaptada a les persones usuàries (altura, icones...) en braiell i que sigui inclusiva</i>	●	○	○
Connectivitat entre espais <i>recorreguts clars i ben estructurats evitant racons i situacions confuses</i>	Verd interior <i>les plantes donen qualitat a l'espai, milloren la salut i visibilitzen les tasques de cures (algú manté la planta)</i>	○	●	○
Accessibilitat i autonomia <i>espais interiors dissenyats perquè totes les persones s'hi puguin moure lliurement i de manera autònoma</i>	Equipament sanitari comunitari <i>lavabos en planta baixa o amb connexió amb els espais comunitaris</i>	○	○	●
Transparència i visibilitat <i>espais connectats física i visualment, amb transparències</i>	Espais de trobada i control informal <i>espais de relació que propicien el control informal</i>	○	●	○
Edifici - Construcció				
Circularitat <i>eficiència energètica que asseguri el mínim consum energètic i el màxim confort bioclimàtic</i>	Noves tecnologies <i>ofertir instal·lacions adequats en espais comuns que complementin les mancances dels habitatges</i>	○	○	●
Interior de l'habitatge - característiques				
Flexibilitat <i>possibilitat de dur a terme diferents activitats en un mateix espai</i>	Il·luminació i climatització interior <i>la il·luminació natural i la ventilació natural i creuade, els serveis han de ser ajustables</i>	○	○	●
Jerarquies i indiferenciació dels espais <i>compartimentació en espais poc especialitzats i homogenis, donant rellevància als espais de cura</i>	Insonorització <i>evitant els efectes perjudicials del soroll sobre la salut i garantint el correcte funcionament de l'habitatge</i>	○	○	●
Accessibilitat i autonomia <i>espais dissenyats perquè totes les persones s'hi puguin moure lliurement i de manera autònoma</i>	Mobiliari <i>adequat, resistent, segur, adaptable i confortable</i>	○	○	○
Interior de l'habitatge - espais específics				
Espai exterior <i>existència de balcons, terrasses i altres espais que permetin la relació de l'habitatge amb l'exterior</i>	Espai emmagatzematge <i>espai suficient per a les pertinències de totes les persones de la unitat de convivència</i>	○	○	●
Cuina <i>espai visible, central i integrat amb la resta d'estances</i>	Bany per usos simultanis <i>ha de permetre diversos usos (utilitzar el rentanans i el WC de forma autònoma) i la cura de persones</i>	○	○	●
Cicle de la roba <i>planificació d'espai per planxar o tendir</i>		○	○	○
PARTICIPACIÓ I COGESTIÓ				
Coproductió <i>capacitat de decisió de les persones en el disseny i la gestió dels seus habitatges</i>	Sinergies amb la xarxa ciutadana <i>paper actiu de l'habitatge en l'articulació i la dinamització social de l'entorn</i>	○	○	○
Apropiació <i>decorar, divulgar informació, compartir material... facilitat que les persones s'identifiquin amb l'espai</i>	Altres formes d'habitar ---	○	○	○

Planta baixa

- Casal de barri
- CAP
- Accés habitatges

- Edificis i espais públics d'escala humana
- Verd urbà
- Recorreguts clars, tan de l'espai públic com del CAP, Casal i els accessos als habitatges.
- El Casal esdevé un espai comú més de l'edifici promovent espais de trobada i de cures.

- Possible espai per neteja i manteniment
- Possible bany comunitari. Previst com a bany per porteria.
- Manca d'espais per guardar vehicles com patinets, coxets i cadires de rodes.

- Poca diversitat d'usos entorn: terciari i equipaments. Manca comerç. Projecte aporta diversitat.
- Espai públic entre edificis amb racons que poden estar poc il·luminats.
- Voreres plenes de motos.
- Façanes amb finestres de vidre translúcid que no permeten connexió interior-exterior.

Planta tipus

- Espais comuns interiors habitatges
- Espais comuns exteriors

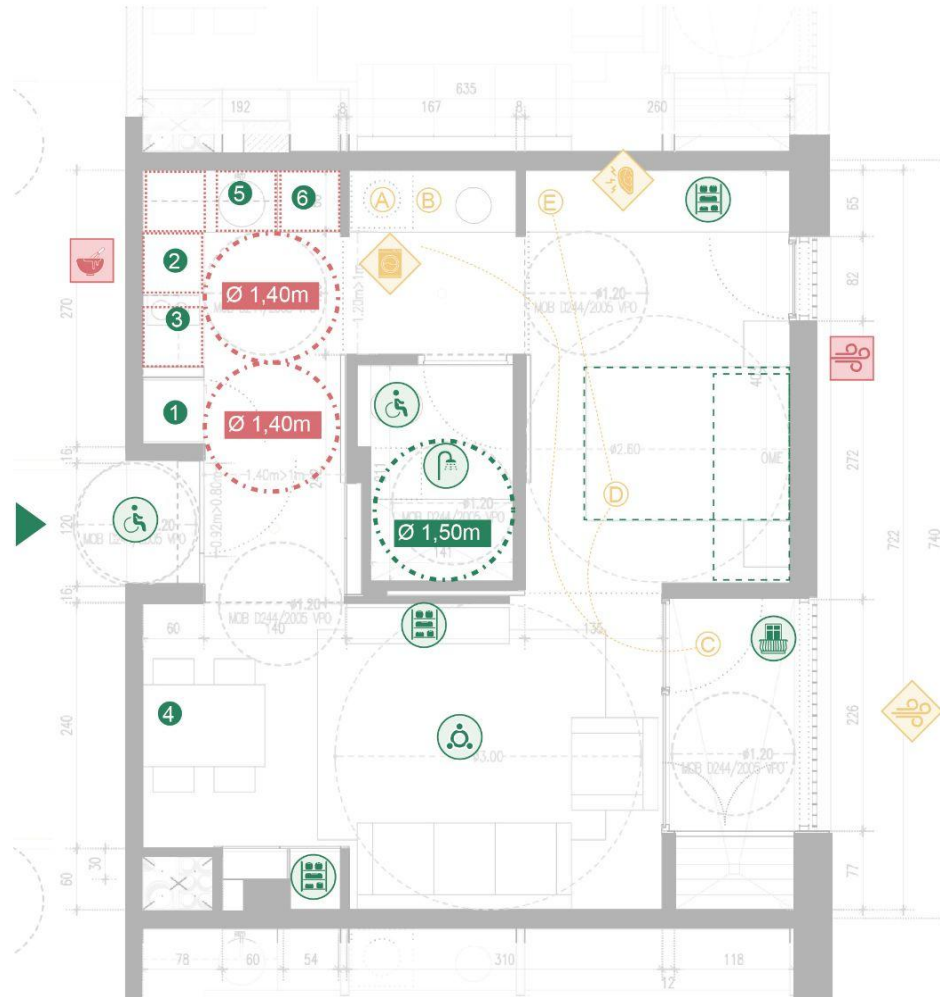

- Terrassa comunitària
- Recorreguts clars i sense racons
- El replà dels habitatges aporta un espai de trobada i de control informal.

- Possibilitat per posar plantes a la terrassa.
- Edifici compacte que minimitza les pèrdues energètiques. Si es deixen les finestres obertes dedel replà es podria aconseguir l'efecte de ventilació creuada en els habitatges.

- L'edifici més al Nord no té accés a la terrassa comunitària.
- L'edifici més al sud té connexió a la terrassa comunitària però mitjançant un pas estret no accessible.
- Façanes opaques donant a la terrassa.

Habitatge

- Espai flexible que permet altres usos i no només sala d'estar-menjador.
- Recorreguts i bany accessibles.
- Espai exterior de 1,50 x 2,26m vinculat a la sala-menjador.
- Previsió espai per rentadora i per roba bruta.
- Bany d'amplada $\varnothing$ 1,50m que permet l'ús assistencial. També té el rentamans independent dels altres aparells. No obstant, no permet l'ús simultani ja que no té doble cambra de WC i dutxa separats.
- Previsió de suficient espai per emmagatzematge
- Potencial d'una bona insonorització mitjançant aïllament i mobiliari (possible armari).
- Possible ventilació creuada si s'obren les finestres del replà central.
- Possible espai per rentadora. Manca reflexió sobre els recorreguts vinculats al cicle de la roba:
A. Emmagatzemar roba bruta B. Rentar
C. Assecar D. Doblegar E. Roba neta
- L'habitació té una finestra petita que fa poc flexible l'espai per a altres usos.
- Cuina oberta i connectada visualment amb la sala. Permet la simultaneïtat d'usos.
No obstant no es troba en una posició central dins l'habitatge i no té llum natural. Dimensions reduïdes (menys de 6 mòduls de 60x60 i sense espai per dos persones de $\varnothing$ 1,40m). Dificulta un bon funcionament del cicle del menjar:
1. Emmagatzemar 2. Preparar 3. Coure
4. Menjar 5. Rentar 6. Reciclar

B3.3. Palamós 70-72, Trinitat Nova: Venda en dret de superfície

Checklist

Edifici: Trinitat Nova (Bloc I)

Direcció: c/ Palamós 70-72

Tipus d'habitatge: Promoció de venda amb dret de superfície

Nombre d'habitatges: 67

Any de construcció: _____

CRITERIS PREVIS / PLANEJAMENT

Elements de l'entorn

	be	escàs	insuficient		be	escàs	insuficient
Connectivitat <small>trama contínua, tall, fluxos i ruta</small>	☐	☒	☐	Adaptació a la perspectiva de les persones <small>disponer-se a la seva velocitat caminant, al seu angle de visió, a les seves percepcions ambientals...</small>	☒	☐	☐
Diversitat <small>diversitat de diferents usos (residencial, comercial, oficines, equipaments...)</small>	☐	☐	☒	Verd urbà <small>la seva verda urbana genera espais saludables i de millora de la qualitat de vida</small>	☒	☐	☐
Espais multifuncionals <small>espais que tenen presents la diversitat de necessitats i els usos que poden conviure en un mateix lloc</small>	☐	☐	☒	Llegibilitat <small>facil orientació, recorreguts clars i ben estructurats, saber on ets i on vols anar</small>	☒	☐	☐
Característiques de la zona exterior d'accés							
Convivència amb vehicles <small>garantir la seguretat viària</small>	☐	☒	☐	Vorerers <small>amplada i zones lliures de pas, especialment a l'entrada de l'edifici</small>	☒	☐	☐
Passos de vianants i espais de vida <small>suficients, adequats i amb visió per creuar</small>	☒	☐	☐	Parades de transport <small>posició adequada, recorreguts i horaris de pas del transport amb ubicació estratègica</small>	☒	☐	☐
Infraestructura ciclista <small>existència i característiques, proximitat al Bicing</small>	☐	☐	☒	Il·luminació <small>distribució uniforme de la llum al carrer, sense racons foscos i obstruccions</small>	☐	☐	☐

EDIFICACIÓ IMHAB

Edifici - Planta Baixa

Obertures i connectivitat <small>evitar les parcel·les grans, disposar de passos que les travessin, així com obertures i portes</small>	☐	☒	☐	Espai d'emmagatzematge <small>per desjar i emmagatzematge material tant comunitari com dels habitatges, comode, espai i d'accés lliure</small>	☐	☐	☒
Transparència i visibilitat <small>els vidres i les obertures trenquen les dinàmiques privatívols i faciliten la comunicació interior/externa</small>	☒	☐	☐	Espais de neteja i manteniment <small>espais confortables, amb vesidors, armaris i magatzem de productes a part</small>	☒	☐	☐
Espai per guardar vehicles <small>per deixar-hi cotxes, patinets, bicic... proper a l'entrada i accessible</small>	☐	☐	☒				

	be	escàs	insuficient		be	escàs	insuficient
Edifici - Espais comunitaris							
Fomentar espais comuns i de cura <small>que propicien la creació i les cures comunitàries i ajuden a enfortir les relacions entre el veïnat</small>	☐	☐	☒	Senyalística <small>adaptada a les persones usuàries (altura, icones...) en braill i que sigui inclusiva</small>	☐	☐	☐
Connectivitat entre espais <small>recorreguts clars i ben estructurats evitant racons i situacions confuses</small>	☒	☐	☐	Verd interior <small>les plantes donen qualitat a l'espai, milloren la salut i visualitzen les tasques de cures (algú manté la planta)</small>	☒	☐	☐
Accessibilitat i autonomia <small>espais interiors dissenyats perquè totes les persones s'hi puguin moure lliurement i de manera autònoma</small>	☒	☐	☐	Equipament sanitari comunitari <small>lavabos en planta baixa o amb correidor amb els espais comunitaris</small>	☐	☐	☒
Transparència i visibilitat <small>espais connectats física i visualment, amb transparències</small>	☒	☐	☐	Espais de trobada i control informal <small>espais de relació que propicien el control informal</small>	☐	☐	☒

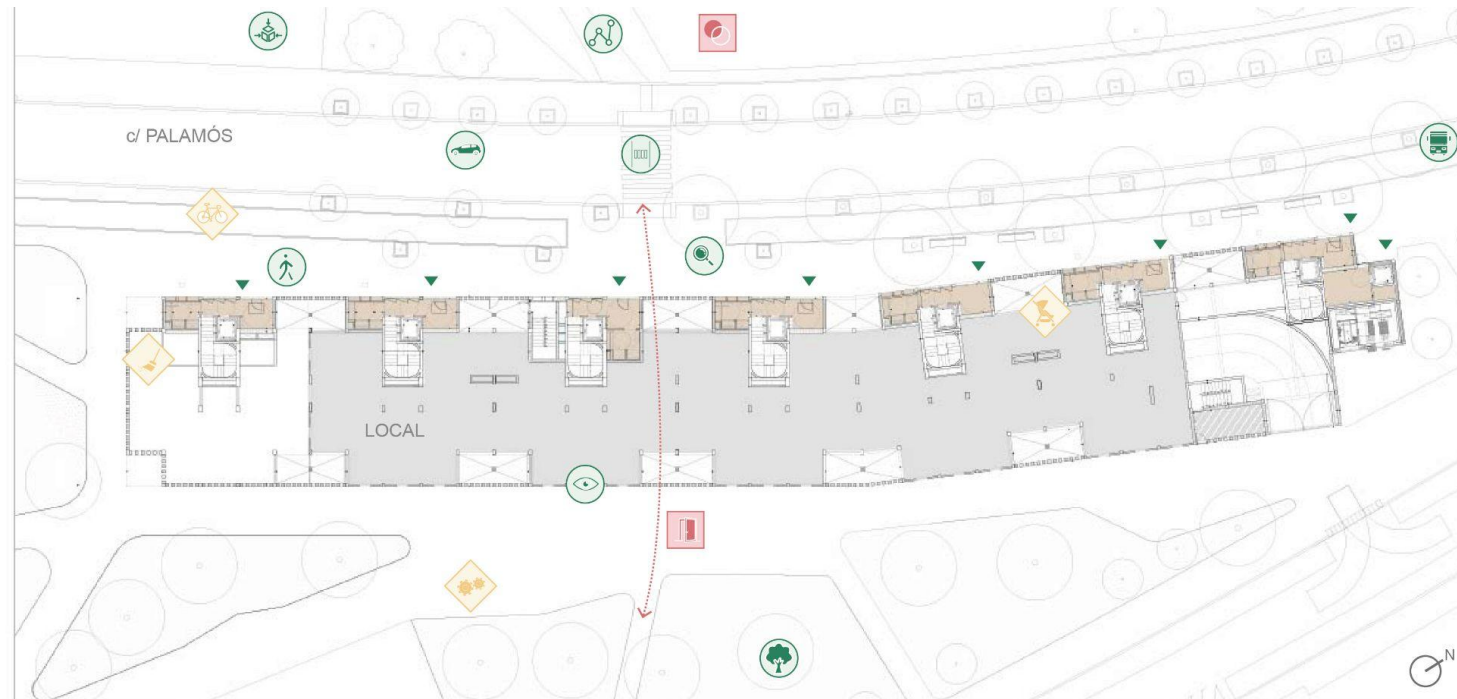
Edifici - Construcció

Circularitat <small>eficiència energètica que asseguri el mínim consum energètic i el màxim confort bioclimàtic</small>	☒	☐	☐	Noves tecnologies <small>ofereix instal·lacions avançades en espais comuns que compleixin les necessitats dels habitatges</small>	☐	☐	☐
Interior de l'habitatge - característiques							
Flexibilitat <small>possibilitat de dur a terme diferents activitats en un mateix espai</small>	☒	☐	☐	Il·luminació i climatització interior <small>la il·luminació natural i la ventilació natural i creuada, els serveis han de ser sectoritzables</small>	☒	☐	☐
Jerarquies i indiferenciació dels espais <small>congruència en espais poc especialitzats i homogenis, donant rellevància als espais de cura</small>	☒	☐	☐	Insonorització <small>evitar els elements perjudicials del soroll sobre la salut i garantir el correcte funcionament de l'habitatge</small>	☒	☐	☐
Accessibilitat i autonomia <small>espais dissenyats perquè totes les persones s'hi puguin moure lliurement i de manera autònoma</small>	☐	☒	☐	Mobiliari <small>adequat, resistent, segur, adaptable i confortable</small>	☐	☐	☐
Interior de l'habitatge - espais específics							
Espai exterior <small>existència de balcons, terrasses i altres espais que permetin la relació de l'habitatge amb l'exterior</small>	☒	☐	☐	Espai emmagatzematge <small>espai suficient per a les pertinençes de totes les persones de la unitat de convivència</small>	☒	☐	☐
Cuina <small>espai visible, central i integrat amb la resta d'estances</small>	☒	☐	☐	Bany per usos simultanis <small>ha de permetre diversos usos (diferenciar el rentaplata i el WC de forma autònoma) i la cura de persones</small>	☐	☐	☒
Cicle de la roba <small>planificació d'espai per planxar o tendir</small>	☐	☒	☐				

PARTICIPACIÓ I COGESTIÓ

Coproducció <small>capacitat de decisió de les persones en el disseny i la gestió dels seus habitatges</small>	☐	☐	☐	Sinergies amb la xarxa ciutadana <small>paper actiu de l'habitatge en l'articulació i la dinamització social de l'entorn</small>	☐	☐	☐
Apropiació <small>decorar, divulgar informació, compartir material... facilita que les persones s'identifiquin amb l'espai</small>	☐	☐	☐	Altres formes d'habitar <small>---</small>	☐	☐	☐

Planta baixa

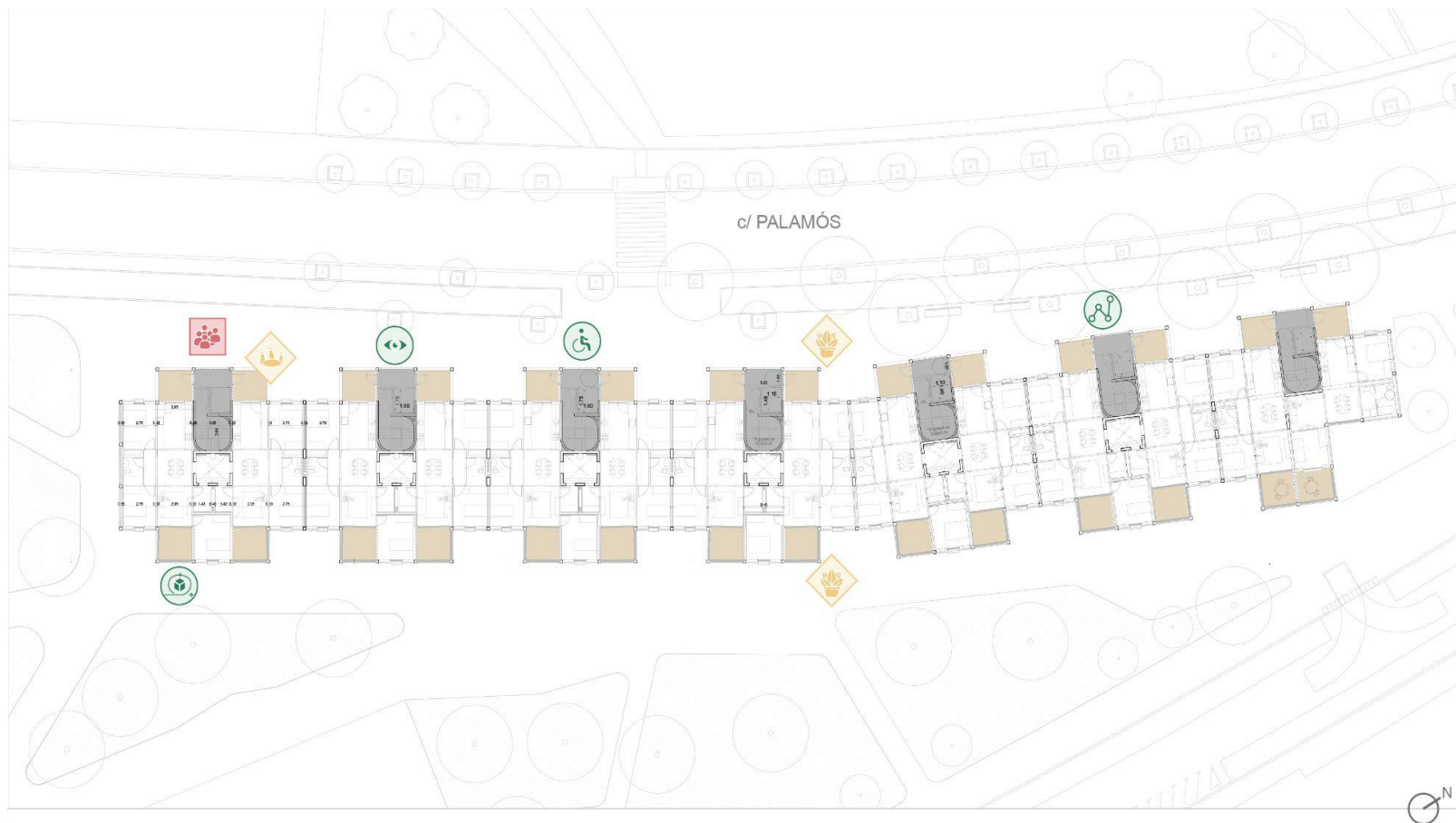

- Vorerers amples i lliures de pas
- Futur verd urbà
- Parada de transport públic
- Edificis i espais públics d'escala humana
- Pas de vianants suficients i amb visió
- Recorreguts clars i fàcil orientació
- Connexió fluida amb trama urbana
- Planta baixa transparent i amb obertures

- Possible ubicació per a carril bici
- Espai potencial per diversitat d'usos i necessitats
- Possible espai per cotxets + bicicletes
- Possible espai per neteja i manteniment

- Manca de diversitat d'usos. Només residencial
- Edifici de 113m de llarg sense pas transversal que no possibilita la continuïtat del recorregut urbà.

Planta tipus

 Espais d'accés accessibles

 Eficiència energètica:
ventilació creuada, captació solar, protecció solar

 Recorreguts clars i sense racons dels espais comunitaris

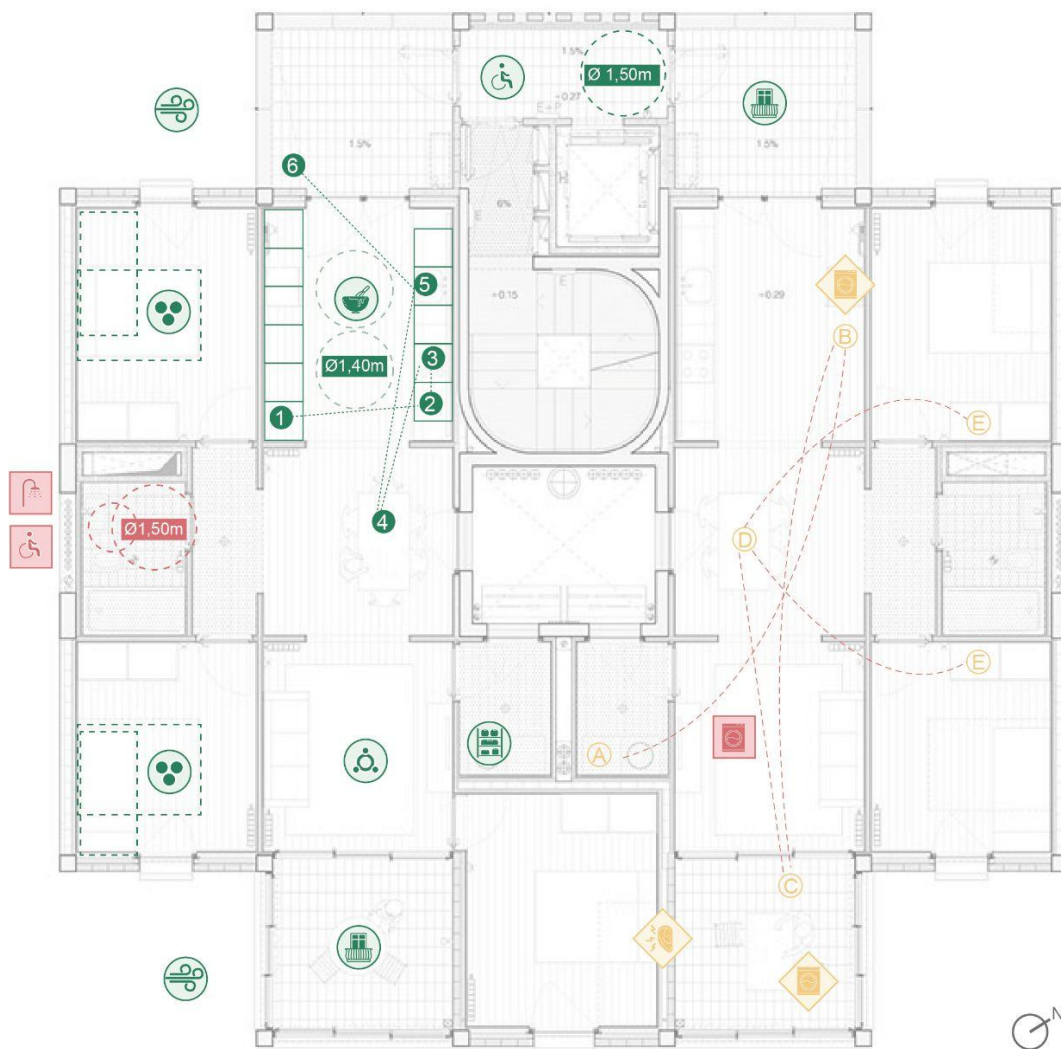
 Espais comuns ben connectats i amb transparències

 Potencial per espai d'usos comuns i de cura

 Possibles espais per verd interior i plantes

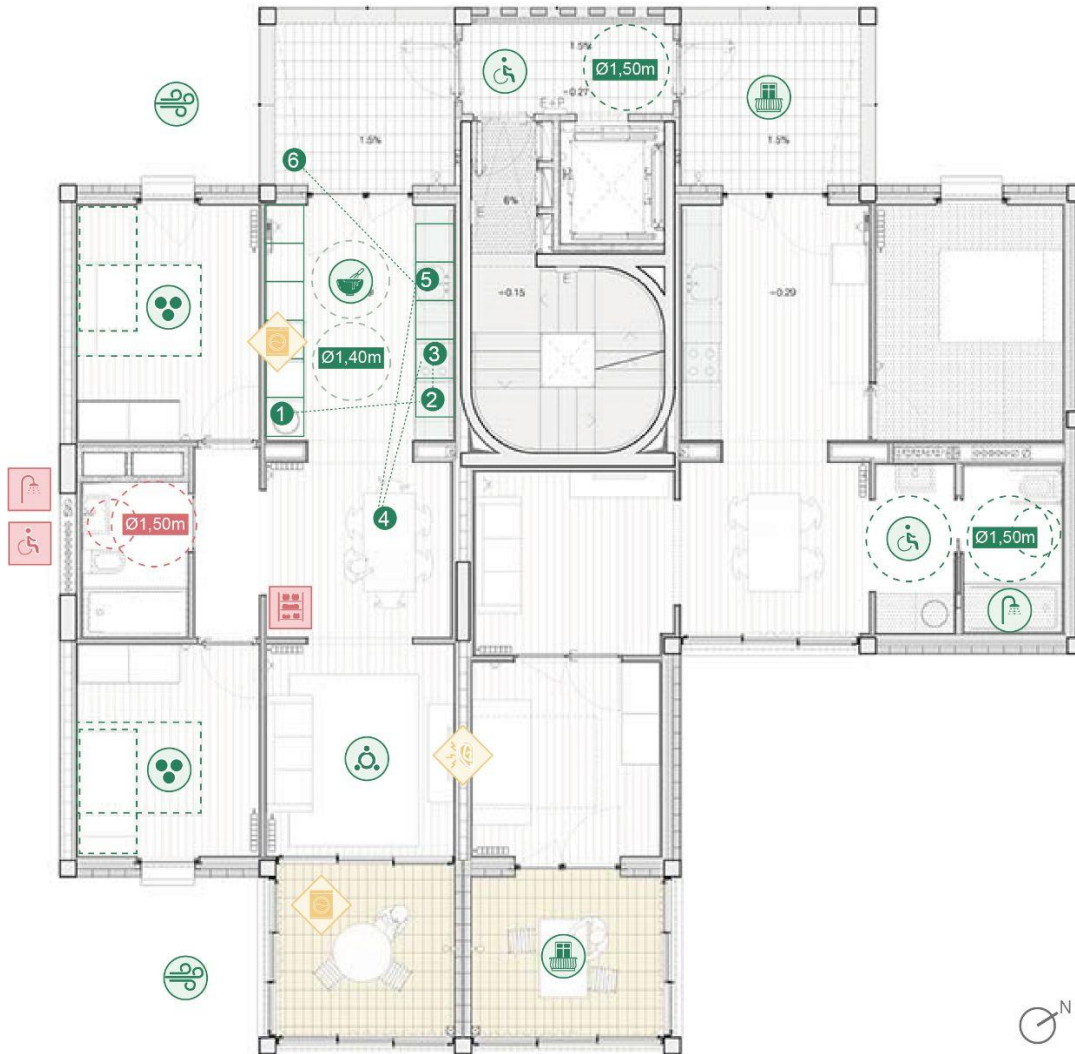
 Manca d'espais comuns i de cura

Habitatge 1

- Espais flexibles que permet dur a terme diferents activitats en un mateix lloc
- Habitacions no jerarquizades i compartició en espais poc especialitzats.
- Il·luminació natural a totes les habitacions i ventilació creuada
- Espai exterior d'amples dimensions (2.65x2.9m)
- Cuina visible, central i integrada. Hi caben 2 persones. Més de 6 mòduls de 60x60cm que permeten un bon funcionament del cicle del menjar:
1. Emmagatzemar 2. Preparar 3. Coure 4. Menjar 5. Rentar 6. Reciclar
- Entrada accessible
- Espai d'emmagatzematge en zones comuns
- Potencial per aconseguir una bona insonorització entre habitatges
- Espai potencial per rentat i assecatge roba.
- No és possible el bany per usos simultanis.
- Bany no accessible i que no permet la cura de persones dependents.
- Recorreguts llargs vinculats al cicle de la roba:
A. Emmagatzemar roba bruta B. Rentar
C. Assecar D. Doblegar E. Roba neta

Habitatge 2

- Espais flexibles que permet dur a terme diferents activitats en un mateix lloc
- Habitacions no jerarquizades i compartició en espais poc especialitzats.
- Accessos i lavabos de la tipologia d'habitatge de la cantonada
- Il·luminació natural a totes les habitacions i ventilació creuada
- Espai exterior d'amples dimensions (2.65x2.9m)
- Cuina visible, central i integrada. Hi caben 2 persones. Permet usos simultanis amb el menjador-sala. Més de 6 mòduls de 60x60cm que permeten un bon funcionament del cicle del menjar:
1. Emmagatzemar 2. Preparar 3. Coure
4. Menjar 5. Rentar 6. Reciclar
- Bany compartimentat que permet usos simultanis. Dimensions que permeten ús assistencial.
- Potencial per aconseguir una bona insonorització entre habitatges
- Espai potencial per rentat i assecatge roba.
- Manca d'espais d'emmagatzematge en espais comuns en algunes tipologies d'habitatge.
- No és possible el bany per usos simultanis.
- Bany no accessible i que no permet la cura de persones dependents.

B3.4. Carrer del Pare Pérez del Pulgar, Trinitat Vella 1801: Afectats urbanístics

✓

Checklist

Edifici: Trinitat Vella 1801

Direcció: c/ Pare Pérez del Pulgar

Tipus d'habitatge: Afectats urbanístics

Nombre d'habitatges: 54 habitatges, local comercial i aparcament

Any de construcció: -

CRITERIS PREVIS / PLANEJAMENT	bé	escàs	insuficient	bé	escàs	insuficient
Elements de l'entorn						
Connectivitat <i>trama contínua, fàcil, fluida i neta</i>	○	●	○	Adaptació a la perspectiva de les persones <i>adaptar-se a la seva velocitat caminant, al seu angle de visió, a les seves percepcions ambientals...</i>	●	○
Diversitat <i>presència de diferents usos (residencial, comercial, oficines, equipaments...)</i>	○	●	○	Verd urbà <i>la xarxa verda urbana genera espais saludables i de millora de la qualitat de vida</i>	●	○
Espais multifuncionals <i>espais que tenen presents la diversitat de necessitats i els usos que poden conviure en un mateix lloc</i>	○	●	○	Llegibilitat <i>fàcil orientació, recorreguts clars i ben estructurats, saber on ets i on vols anar</i>	○	●
Característiques de la zona exterior d'accés						
Convivència amb vehicles <i>garantir la seguretat viària</i>	○	○	○	Vorerers <i>amplada i zones lliures de pas, especialment a l'entrada de l'edifici</i>	○	○
Passos de vianants i espais de vida <i>suficients, adequats i amb visió per creuar</i>	○	○	○	Parades de transport <i>posició adequada, recorreguts i horaris de pas del transport amb ubicació estratègica</i>	○	○
Infraestructura ciclista <i>existència i característiques, proximitat al Bicing</i>	●	○	○	Il·luminació <i>distribució uniforme de la llum al carrer, sense racons foscos i obstruccions</i>	○	●
EDIFICACIÓ IMHAB						
Edifici - Planta Baixa						
Obertures i connectivitat <i>evitar les parcel·les grans; disposar de passos que les travessin, així com obertures i portes</i>	●	○	○	Espai d'emmagatzematge <i>per deixar l'embogiment material tant comunitari com dels habitatges, còmode, espais i d'accés lliure</i>	○	●
Transparència i visibilitat <i>els vidres i les obertures transparen les divisió i els espais privats; faciliten la comunicació interior/exterior</i>	○	●	○	Espais de neteja i manteniment <i>espais controlats, amb vestidor, armariets i magatzem de productes a part</i>	○	●
Espai per guardar vehicles <i>per deixar-hi cotxes, patinets, bici... proper a l'entrada accessible</i>	○	○	●			

En el primer procés participatiu que es va fer, l'accés per passera exterior va ser rebutjat unànimament. Finalment es va acceptar una tipologia de 3 habitatges per replà, amb replà exterior.

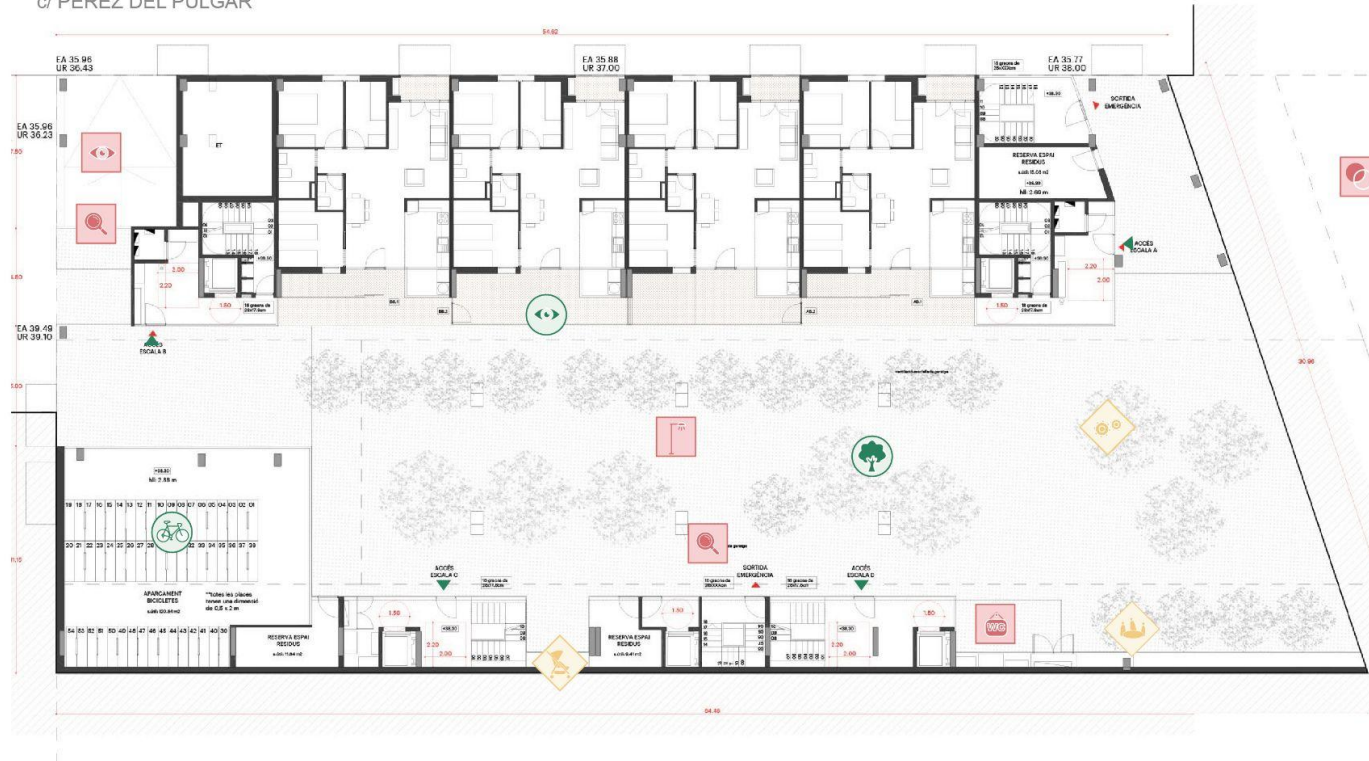
Edifici - Espais comunitaris	bé	escàs	insuficient	bé	escàs	insuficient
Fomentar espais comuns i de cura <i>que propicien la cura i les cures comunitàries i ajudin a enfortir les xarxes entre el veïnat</i>	○	●	○	Senyalística <i>adaptada a les persones usuàries (altura, icones...) en braille i que sigui inclusiva</i>	○	○
Connectivitat entre espais <i>recorreguts clars i ben estructurats evitant racons i situacions confuses</i>	●	○	○	Verd interior <i>les plantes donen qualitat a l'espai, milloren la salut i visibilitzen les tasques de cures (algú manté la planta)</i>	○	○
Accessibilitat i autonomia <i>espais interiors dissenyats perquè totes les persones s'hi puguin moure lliurement i de manera autònoma</i>	●	○	○	Equipament sanitari comunitari <i>lavabos en planta baixa o amb connexió amb els espais comunitaris</i>	○	○
Transparència i visibilitat <i>espais connectats físic i visualment, amb transparències</i>	●	○	○	Espais de trobada i control informal <i>espais de relació que propicien el control informal</i>	○	○
Edifici - Construcció						
Circularitat <i>eficiència energètica que aconsegueix el mínim consum energètic i el màxim confort bioclimàtic</i>	●	○	○	Noves tecnologies <i>tenir modalitats adaptats en espais comuns que completen les mancances dels habitatges</i>	○	○
Interior de l'habitatge - característiques						
Flexibilitat <i>possibilitat de dur a terme diferents activitats en un mateix espai</i>	●	○	○	Il·luminació i climatització interior <i>la il·luminació natural i la ventilació natural i creuada, els serveis han de ser sectoritzables</i>	○	○
Jerarquies i indiferenciació dels espais <i>compartimentació en espais poc especialitzats i homogènics, donant rellevància als espais de cura</i>	●	○	○	Insonorització <i>evitar els efectes perjudicials del soroll sobre la salut i garantir el correcte funcionament de l'habitatge</i>	○	●
Accessibilitat i autonomia <i>espais dissenyats perquè totes les persones s'hi puguin moure lliurement i de manera autònoma</i>	○	●	○	Mobiliari <i>adequat, resistent, segur, adaptable i confortable</i>	○	○
Interior de l'habitatge - espais específics						
Espai exterior <i>existència de balcons, terrasses i altres espais que permetin la relació de l'habitatge amb l'exterior</i>	●	○	○	Espai emmagatzematge <i>espai suficient per a les pertinències de totes les persones de la unitat de convivència</i>	○	○
Cuina <i>espai visible, central i integrat amb la resta d'estances</i>	●	○	○	Bany per usos simultanis <i>ha de permetre diversos usos (utilitzar el rentaplana i el WC de forma autònoma) i la cura de persones</i>	○	●
Cicle de la roba <i>planificació d'espai per planxar o tendir</i>	○	●	○			
PARTICIPACIÓ I COGESTIÓ						
Coproducció <i>capacitat de relació de les persones en el disseny i la gestió dels seus habitatges</i>	●	○	○	Sinergies amb la xarxa ciutadana <i>paper actiu de l'habitatge en l'articulació i la dinamització social de l'entorn</i>	○	○
Apropiació <i>decorar, divulgar informació, compartir material... facilita que les persones s'identifiquin amb l'espai</i>	●	○	○	Altres formes d'habitar <i>---</i>	○	○

Respecte les cuines, la proposta del concurs plantejava cuines totalment centrals i obertes. Durant el procés participatiu es van canviar a cuines semiobertes que es poguessin tancar.

Planta baixa

c/ PEREZ DEL PULGAR

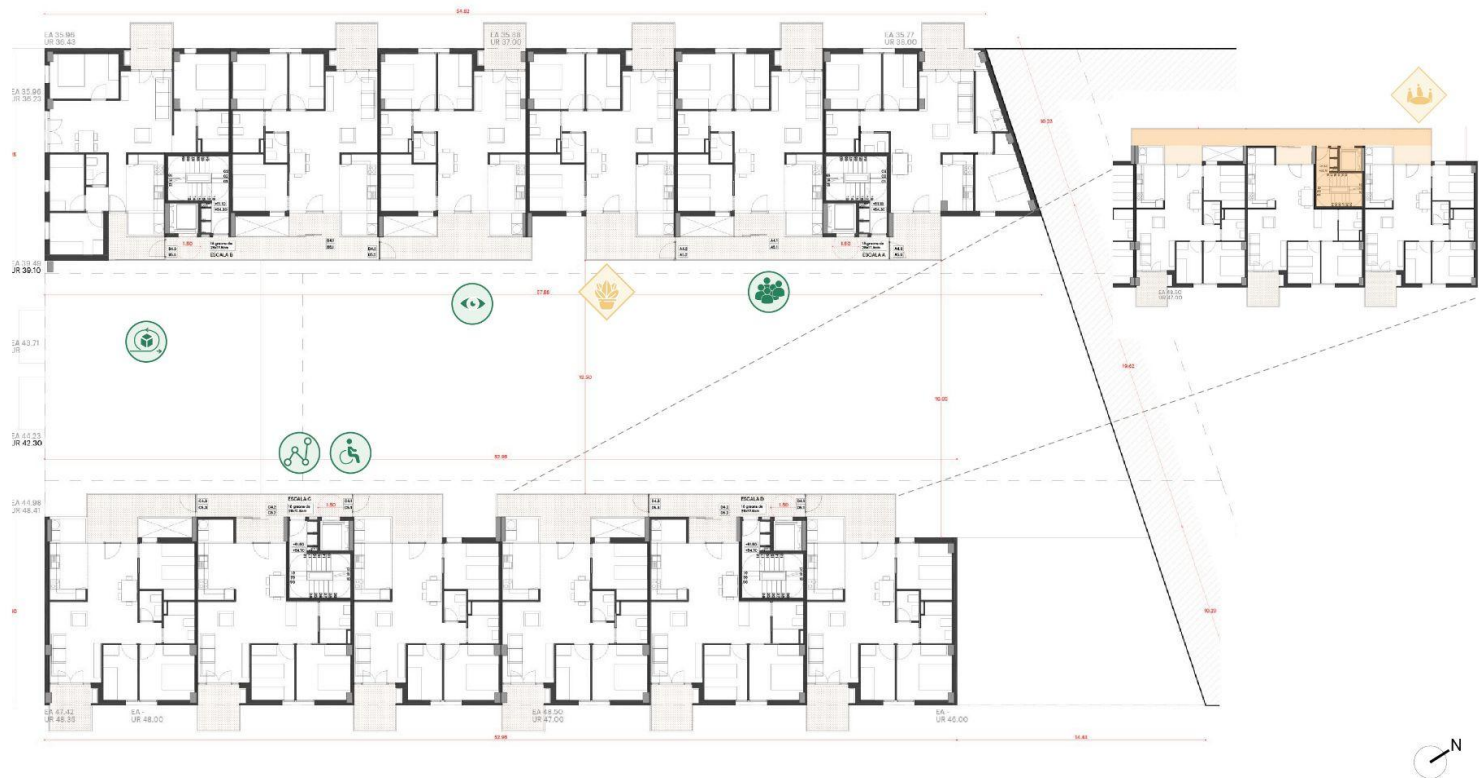
- Edificis i espais públics d'escala humana
- Futur verd urbà
- Espai per aparcament de bicicletes
- Façanes transparents dels habitatges en planta baixa que proporcionen un control informal a l'espai central exterior.

- Possible espai per cotxets + bicicletes
- Possible espai per neteja i manteniment
- Possible espai comú i de cura
- Potencial d'espai multifuncional
- Manca d'equipament sanitari comú

- Accés als habitatges mitjançant el pati interior. Recorreguts poc clars i possibilitat de sensació d'inseguretat.
- Poca diversitat d'usos
- Manca d'informació sobre il·luminació accés habitatges i del pas inferior.
- Pas inferior opac i sense activitat.

Planta tipus

c/ PEREZ DEL PULGAR

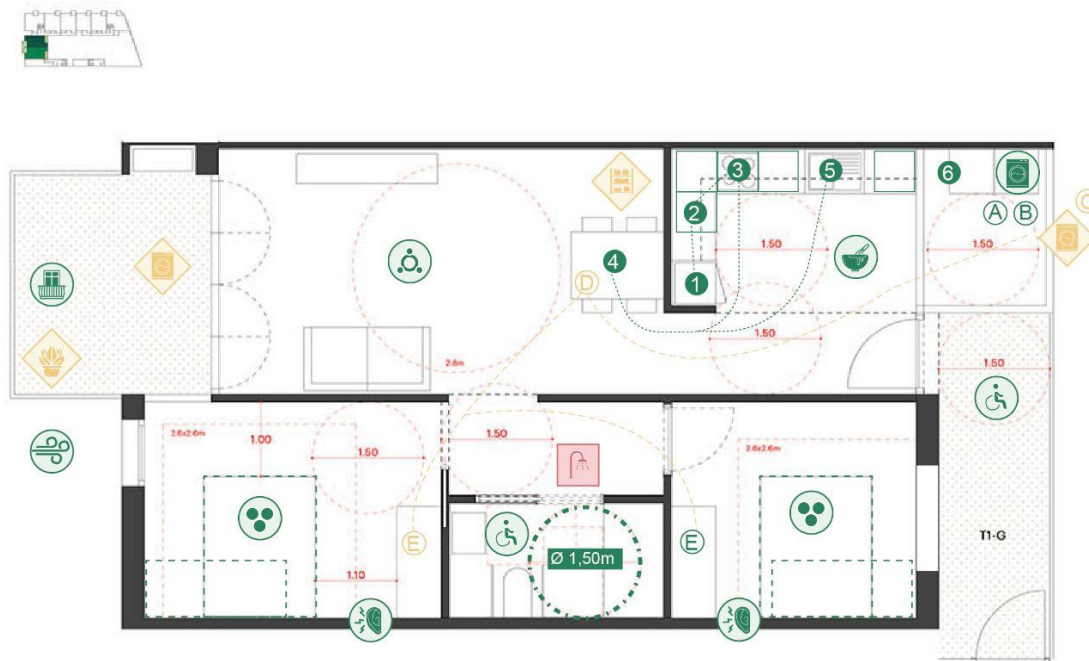

- Recorreguts clars d'accés als habitatges
- Recorreguts accessibles
- El replà exterior està ben connectat físicament i visualment.
- El replà exterior fomenta espais de trobada i de control informal entre els 3 habitatges per nucli.

- Distribució dels habitatges que fomenta la ventilació creuada i la captació solar. Manca informació sobre materials.

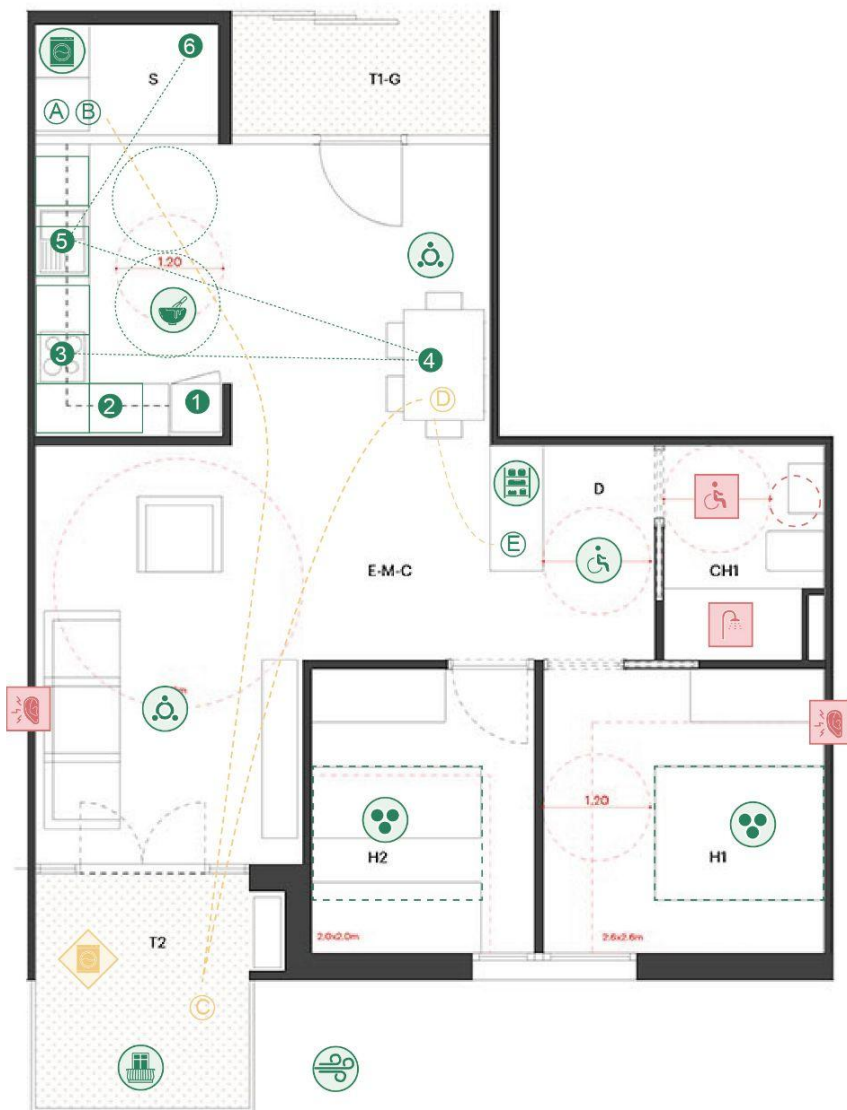
- El replà exterior i els espais de transició aporten possibles espai comuns i de cura
- En el replà exterior es poden posar plantes per millorar l'espai, la salut i visualitzar les cures.

Habitatge 1

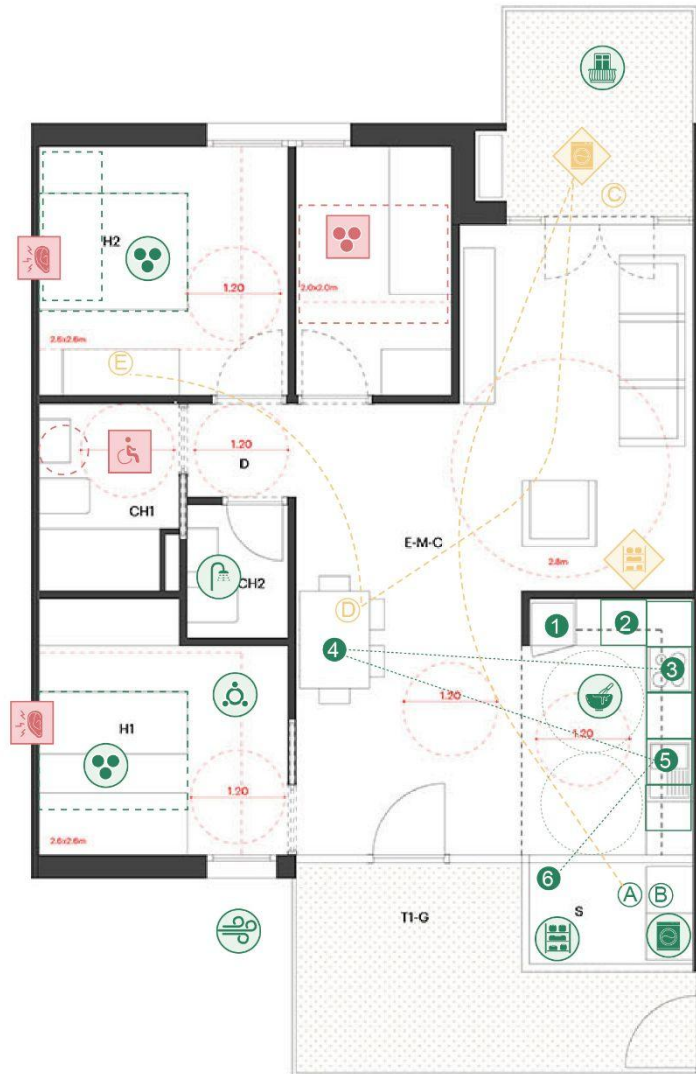
- Habitacions no jerarquitzades i compartició en espais poc especialitzats.
- Il·luminació natural a totes les habitacions i ventilació creuada
- Espai exterior d'amples dimensions
- Cuina visible, central i integrada. Amb més de 6 mòduls de 60x60cm i espai per 2 persones. Permet un bon funcionament del cicle del menjar:
1. Emmagatzemar 2. Preparar 3. Coure 4. Menjar 5. Rentar 6. Reciclar
- Recorreguts d'accés i dintre l'habitatge accessibles. Bany accessible i que permet l'ús assistencial.
- Previsió d'espai de safareig.
- Espai flexible que permet dur a terme diferents activitats en un mateix espai.
- Distribució espacial evita possibles conflictes acústics.
- Possible espai d'emmagatzematge en zones comuns.
- Espais potencials per assecatge de roba. Recorreguts acotats vinculats al cicle de la roba:
A. Emmagatzemar roba bruta B. Rentar C. Assecatge D. Doblegar E. Roba neta
- Possible espai per plantes
- El bany no permet usos simultanis

Habitatge 2

- Habitacions no jerarquizades i compartició en espais poc especialitzats.
  - Il·luminació natural a totes les habitacions i ventilació creuada
  - Espai exterior d'amples dimensions
  - Cuina visible, central i integrada. Més de 6 mòduls de 60x60cm i espai per dues persones. Permet un bon funcionament del cicle del menjar.
1. Emmagatzemar 2. Preparar 3. Coure 4. Menjar 5. Rentar 6. Reciclar
  - Recorreguts d'accés i dintre l'habitatge accessibles
  - Espai d'emmagatzematge en zones comuns.
  - Previsió d'espai de safareig.
  - Espai flexible que permet dur a terme diferents activitats en un mateix espai
-
- Espai potencial per assecatge de roba. Recorreguts llargs vinculats al cicle de la roba:
A. Emmagatzemar roba bruta B. Rentar C. Assecar D. Doblegar E. Roba neta
  - Possible conflicte acústic entre sales d'estar i dormitoris de diferents pisos.
  - El bany no permet usos simultanis
  - Bany no accessible

Habitatge 3

- Espais flexibles que permeten dur a terme diferents activitats en un mateix espai
- 2 habitacions no jerarquizades i compartició en espais poc especialitzats.
- Il·luminació natural a totes les habitacions i ventilació creuada
- Espai exterior d'amples dimensions
- Cuina visible, central i integrada. Més de 6 mòduls de 60x60cm i espai per a dues persones. Permet un bon funcionament del cicle del menjar:
1. Emmagatzemar 2. Preparar 3. Coure
4. Menjar 5. Rentar 6. Reciclar
- Recorreguts d'accés i dintre l'habitatge accessibles
- Espai d'emmagatzematge en el safareig.
- Previsió d'espai de safareig.
- No té bany per usos simultanis, però n'hi ha dos.
- Espai potencial per assecatge de roba.
Recorreguts llargs vinculats al cicle de la roba:
A. Emmagatzemar roba bruta B. Rentar
C. Assecar D. Doblegar E. Roba neta
- Possible espai d'emmagatzematge a la sala-menjador.
- Possible conflicte acústic entre sales d'estar i dormitoris entre els diferents pisos.
- Bany no accessible i que no permet la cura de persones

B3.5. Carrer del Pare Pérez del Pulgar, Trinitat Vella 1803: Afectats urbanístics

Checklist

Edifici: Trinitat Vella 1803

Direcció: c/ Pare Pérez del Pulgar

Tipus d'habitatge: Afectats urbanístics

Nombre d'habitages: 76 habitages

Any de construcció: 2022

CRITERIS PREVIS / PLANEJAMENT		bé	escàs	insuficient
Elements de l'entorn				
Connectivitat <small>forma, extensió, líbit, fluida i neta</small>	Adaptació a la perspectiva de les persones <small>afecta-se a la seva visibilitat caminant, al seu angle de visió, a les seves percepcions ambientals...</small>	●	○	○
Diversitat <small>presència de diferents usos (residencial, comercial, oficinas, equipaments...)</small>	Verd urbà <small>la xarxa verda urbana genera espais saludables i de millora de la qualitat de vida</small>	○	●	○
Espais multifuncionals <small>espais que tenen presents la diversitat de necessitats i els usos que poden conuir en un mateix lloc</small>	Llegibilitat <small>facil orientació, recorreguts clars i ben estructurats, saber on ets i on vols anar</small>	●	○	○
Característiques de la zona exterior d'accés				
Convivència amb vehicles <small>garantir la seguretat viària</small>	Vorerer <small>amplada i zones lliures de pas, especialment a l'entrada de l'edifici</small>	●	○	○
Passos de vianants i espais de vida <small>suficients, adequats i amb ús per creuar</small>	Parades de transport <small>posició adequada, recorreguts i horaris de pas del transport amb ubicació estratègica</small>	○	○	○
Infraestructura ciclista <small>existència i característiques, proximitat al Bicing</small>	Il·luminació <small>distribució uniforme de la llum al carrer, sense zones foscos i obstruccions</small>	○	○	○
EDIFICACIÓ IMHAB				
Edifici - Planta Baixa				
Obertures i connectivitat <small>estar els punts no penals, disposar de passos que les travessin, així com obertures i portes</small>	Espai d'emmagatzematge <small>espai de l'emmagatzematge material tant comunitari com dels habitatges, còmode, espaiós i d'accés lliure</small>	●	○	○
Transparència i visibilitat <small>els vidres i les obertures integren les dinàmiques privades i faciliten la comunicació interior/exterior</small>	Espais de neteja i manteniment <small>espais confortables, amb vidrier, armaris i magatzem de productes a parir</small>	○	○	●
Espai per guardar vehicles <small>per deixar-hi cotxes, patinets, bicis... proper a l'entrada i accessible</small>		○	○	●

		bé	escàs	insuficient
Edifici - Espais comunitaris				
Fomentar espais comuns i de cura <small>que propicien la creació i els cures comunitàries i ajudin a enfortir les xarxes entre el veïnat</small>	Senyalística <small>adaptada a les persones usuàries (altura, icones...) en braille i que sigui inclusiva</small>	○	●	○
Connectivitat entre espais <small>recorreguts clars i ben estructurats evitant racons i situacions confuses</small>	Verd interior <small>les plantes donen qualitat a l'espai, milloren la salut i visibilitzen les tasques de cures (algú manté la planta)</small>	○	○	●
Accessibilitat i autonomia <small>espais interiors dissenyats perquè totes les persones s'hi puguin moure lliurement i de manera autònoma</small>	Equipament sanitari comunitari <small>lavabos en planta baixa o amb connexió amb els espais comunitaris</small>	○	○	●
Transparència i visibilitat <small>espais connectats físic i visualment, amb transparències</small>	Espais de trobada i control informal <small>espais de relació que propicien el control informal</small>	○	○	●
Edifici - Construcció				
Circularitat <small>eficiència energètica que asseguri el mínim consum energètic i el màxim confort bioclimàtic</small>	Noves tecnologies <small>oferir instal·lacions adaptats en espais comuns que complementin les mancances dels habitatges</small>	○	○	○
Interior de l'habitatge - característiques				
Flexibilitat <small>possibilitat de dur a terme diferents activitats en un mateix espai</small>	Il·luminació i climatització interior <small>la llum natural i la ventilació natural i creuada, els serveis han de ser sectoritzables</small>	○	○	●
Jerarquies i indiferenciació dels espais <small>compartimentació en espais poc especialitzats i homogènis, donant rellevància als espais de cura</small>	Insonorització <small>evitant els efectes perjudicials del soroll sobre la salut i garantint el correcte funcionament de l'habitatge</small>	○	○	●
Accessibilitat i autonomia <small>espais dissenyats perquè totes les persones s'hi puguin moure lliurement i de manera autònoma</small>	Mobiliari <small>sòlid, resistent, segur, adaptable i confortable</small>	○	○	○
Interior de l'habitatge - espais específics				
Espai exterior <small>existència de balcons, terrasses i altres espais que permetin la relació de l'habitatge amb l'exterior</small>	Espai emmagatzematge <small>espai suficient per a les preferències de totes les persones de la unitat de convivència</small>	○	○	●
Cuina <small>espai visible, central i integrat amb la resta d'estances</small>	Bany per usos simultanis <small>ha de permetre diversos usos (utilitzar el rentaplans i el WC de forma autònoma) i la cura de persones</small>	○	○	●
Cicle de la roba <small>planificació d'espai per planxar o tendir</small>		○	○	○
PARTICIPACIÓ I COGESTIÓ				
Coproducció <small>capacitat de decisió de les persones en el disseny i la gestió dels seus habitatges</small>	Sinergies amb la xarxa ciutadana <small>paper actiu de l'habitatge en l'articulació i la dinamització social de l'entorn</small>	○	○	○
Apropiació <small>desapar, divulgar informació, compartir material... facilita que les persones s'identifiquin amb l'espai</small>	Altres formes d'habitar	○	○	○

Es van proposar 3 opcions de distribució: passarel·la, escala tancada i escala oberta i en el procés participatiu es va optar per la última ja que es la que complia més aspectes (seguretat, privacitat, ventilació creuada, il·luminació natural replà...). També es va votar que es fes dutxa enlloc de banyera, cuina semi oberta i accés a l'espai interior controlat.

Planta Baixa

- Connexió amb la trama urbana fluïda
- Espais multifuncionals.
- Edificis i espais públics d'escala humana
- Vorereres amples i lliures de pas

- Futur verd urbà
- Recorreguts clars i fàcil orientació
- Parada de bus
- Planta baixa transparent i amb obertures

- Possible espai per cotxets + bicicletes
- Possible espai per neteja i manteniment
- Possible espai comú i de cura
- Manca de diversitat d'usos. Entorn residencial

Planta tipus

Recorreguts clars i sense racons

Recorreguts accessibles

Espais connectats físicament i amb transparències

Espai exterior comú i de cures

Les passeres promouen espais de trobada i control informal

Potencial per verd a les passeres

Manquen espais interior comuns i de cures

Habitatge

PEREZ DEL PULGAR, TRINITAT VELLA 1803

- Espais flexibles que permet dur a terme diferents activitats en un mateix lloc
- Habitacions no jerarquizades i compartició en espais poc especialitzats.
- Il·luminació natural a totes les habitacions i ventilació creuada
- Espai exterior d'amples dimensions (2.65x2.9m)
- Cuina visible, central i integrada. Permet un bon funcionament del cicle del menjar.
1. Emmagatzemar 2. Preparar 3. Coure
4. Menjar 5. Rentar 6. Reciclar
- Entrada accessible
- Espai d'emmagatzematge en zones comuns
Previsió d'espai d'assecatge de roba.
Recorreguts clars vinculats al cicle de la roba:
A. Emmagatzemar roba bruta B. Rentar
C. Assecar D. Doblegar E. Roba neta
- Potencial per aconseguir una bona insonorització entre habitatges
- Espai potencial per rentat i assecatge roba.

B4. Proposta d'instruments per incloure la perspectiva de gènere

B4.1. Instruments de contractació pública

La contractació pública és un instrument fonamental per assegurar la implementació dels criteris recollits en aquest document. L'Ajuntament de Barcelona elabora i aprova anualment plans de contractació pública sostenible, a través dels quals s'estableixen les prioritats durant el període i es defineixen els continguts de les diferents clàusules socials i mediambientals, així com les condicions d'aplicació en els contractes municipals.

Actualment, el vigent Pla d'Objectius de Contractació Pública Sostenible 2020-2021, aprovat pel Decret d'Alcaldia S1/D/2020-1081 de 3 de desembre de 2020, incorpora nou clàusules socials de promoció de la igualtat de gènere, principalment orientades al foment d'aquesta igualtat entre el personal contractat.

Es planteja que els contractes de licitació per al disseny, construcció i rehabilitació dels habitatges gestionats per el IMHAB introdueixin els requeriments que es detallen a continuació.

Definició interna del contracte

La incorporació de criteris socials ha d'aportar un avantatge específic en el mateix contracte públic. La causa del contracte públic pot integrar interessos generals que contribueixin a fer que sigui més eficient. En aquest sentit, atès que s'incorporaran clàusules d'igualtat de gènere que significaran obligacions contractuals concretes, per identificar clarament la significació d'aquestes mesures el títol de l'objecte del contracte i la descripció

en el Plec de Condicions Administratives Particulars (PCAP) han de precisar de manera explícita que el contracte incorpora objectius d'eficiència social.

Criteris d'adjudicació

La inclusió en el Plec de Condicions Administratives Particulars (PCAP) de criteris d'adjudicació orientats al foment de la igualtat de gènere suposa un incentiu perquè les empreses licitadores adoptin aquestes mesures en el marc de l'execució del contracte.

Clàusules:

Foment de la contractació femenina

Atenent a les consideracions d'article 145 de la LCSP 9/2017, la incorporació d'un criteri d'adjudicació de càlcul automàtic de foment de la contractació femenina permet combatre la sots-representació de les dones en el mercat laboral de manera general, i en especial en determinats sectors professionals.

Formació en gènere

Una opció per valorar la inclusió de la perspectiva de gènere en l'execució del contracte és l'atorgament de puntuació a aquelles ofertes que acreditin la participació de persones amb formació específica en gènere. De forma alternativa, pot valorar-se l'experiència de l'equip en l'execució de projectes que integrin aquesta perspectiva.

Pla o mesures d'igualtat

Aquesta clàusula, complementària a l'obligació legal de disposar de Pla d'igualtat, persegueix que l'empresa contractista desenvolupi accions de foment de la igualtat entre les persones implicades en l'execució del contracte que vagin més enllà de les obligacions legals.

Mesures contra l'assetjament sexual i per raó de sexe

La inclusió d'aquesta clàusula motiva a l'empresa adjudicatària d'implementar mesures efectives de prevenció i abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe entre les persones implicades en l'execució del contracte.

Conciliació corresponsable del temps laboral, familiar i personal

A través d'aquesta clàusula, les empreses adjudicatàries que no incloguin aquestes mesures en el seu Pla d'igualtat, se les anima a presentar un protocol o similar que detalli les mesures per facilitar la conciliació del temps laboral, familiar i personal del personal implicat en l'execució del contracte.

Paritat en perfils i llocs de treball o grups professionals

La paritat efectiva en el conjunt de les persones contractades o en determinats perfils o categories professionals és essencial per

combatre la segregació horitzontal i vertical que es produeix especialment en alguns sectors.

Comunicació inclusiva

Sempre que el contracte inclogui la generació de materials de comunicació, cal assegurar l'ús d'un llenguatge i d'unes imatges que siguin inclusius, lliures d'estereotips i respectuosos amb la igualtat de gènere.

Igualtat d'oportunitats i no-discriminació de les persones LGTBI

Clàusula orientada a fomentar que l'empresa adjudicatària apliqui mesures efectives per garantir els drets de les persones LGTBI en el marc de l'execució del contracte.

Recollida dades desagregades per sexe

Aquesta clàusula, d'aplicació en contractes que comporten un sistema de control o seguiment de serveis prestats, té la finalitat de facilitar una anàlisi amb perspectiva de gènere. Implica que totes les dades lliurades a l'òrgan de contractació per part de l'empresa adjudicatària, tant de les persones usuàries del servei com dels i les professionals, proveïdores, talleristes, etc. han d'estar desagregades per sexe.

Inclusió de criteris de disseny amb perspectiva de gènere en els Plecs de Prescripcions Tècniques

La plasmació dels criteris de disseny (apartat B.2) en els documents contractuals es realitza mitjançant la incorporació de criteris d'igualtat en el Plec de Prescripcions Tècniques (PPT), document que conté les instruccions de caràcter tècnic conforme a les quals haurà d'executar-se el contracte. En cada cas es redactaran les clàusules que siguin pertinents pel concurs i tipologia d'edifici.

A títol d'exemple:

- **Connectivitat entre els espais:** Els espais s'han d'organitzar a partir de recorreguts clars i ben estructurats. Cal evitar racons o situacions confuses. Des de l'arribada als accessos verticals s'han de reconèixer amb claredat els diversos recorreguts i la ubicació dels espais d'activitats. S'han d'establir connexions entre els espais, sense separacions que dificultin el trànsit i la visual. És especialment important relacionar els espais comuns amb lavabos, vestidors, espais d'al·letament, etcètera.
- **Flexibilitat:** És important permetre la flexibilitat dels espais interiors perquè evolucionin i canviïn amb les necessitats de les persones. Es tracta de possibilitar que una mateixa sala sigui un aula de formació o un espai de joc o d'activitat lúdica en funció de les exigències.
- **La transparència i visibilitat:** Els espais connectats físicament i visual, amb transparències quan sigui possible, permeten la connexió entre activitats, el control informal i l'amplitud d'espais.

- Etc.

Òrgan de validació de les ofertes:

En la definició de la mesa de contractació o l'òrgan de validació de les ofertes o jurat caldrà incorporar una persona experta en matèria d'igualtat de gènere aplicada al disseny en funció de les característiques del contracte. Així mateix, caldrà que la composició d'aquest òrgan tendeixi a la paritat dins de les limitacions que estableix l'article 326 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic (LCSP).

B4.2. Processos participatius

Sempre que sigui possible les persones usuàries han de ser part de la presa de decisions de qualsevol projecte sobre el seu espai quotidià. Aquesta participació té una doble vessant: d'una banda, permet recollir el coneixement acumulat pel veïnat i les seves necessitats; de l'altra, facilita la implicació i la negociació col·lectiva. La coproducció és una construcció col·lectiva del coneixement des de la participació, i també és una eina d'empoderament.

A l'hora de promoure la participació serà cabdal treballar amb tots els col·lectius implicats, per això cal incloure a infants i adolescents, persones grans, persones amb diversitat funcional, etc. Un altre aspecte a tenir en compte serà incorporar formes de participar no hegemòniques (transformar els mecanismes, espais i fòrums de decisió perquè aquests s'adaptin a les necessitats de totes les

persones). Per últim cal assegurar que persones cuidadores i cuidades poden participar, proposant horaris de trobada fora d'horaris de cura, fent servir espais adaptats a totes les persones i facilitant diferents serveis com el de canguratge, entre d'altres aspectes que s'hauràn d'introduir.

El procés de participació s'entén com a paral·lel a la gestió i al disseny. Hi ha, però tres moments claus en aquest procés:

1. Incorporació de processos de participació en la definició de necessitats dels habitatges, tant la construcció de futurs habitatges
2. En la presa de decisions en relació al disseny de l'edifici i del seu entorn immediat.
3. Per últim, fomentar la participació en la gestió quotidiana dels habitatges per part de les persones usuàries.

B4.3. Persona referent en gènere a l'IMHAB

A vegades la manca de perspectiva de gènere al disseny dels habitatges es causada per la manca de persones referents per poder aplicar-la. L'establiment d'una persona referent de gènere serà de gran importància tant pel disseny de nous habitatges com per la seva rehabilitació o modificació. Serà una figura transversal de l'Ajuntament, de proximitat i que podria donar suport, assessorament o fer diferents avaluacions de l'aplicació de la perspectiva de gènere tant a l'espai físic com al funcionament. Aquesta persona tindrà capacitat per influir en aspectes rellevants de la construcció d'habitatges, des de la composició dels equips i jurats fins a les dimensions i característiques que haurien de tenir els espais.

B4.4. Formació

Més enllà que hi pugui haver una persona referent, donar formació en gènere a les persones tècniques facilitarà la implantació de criteris inclusius. Aquesta formació anirà dirigida tant a personal implicat en el disseny com en la gestió.

Des de la cartelleria a la planificació i funcionament d'un protocol anti assetjament, passant per la programació i la valoració del procés de disseny de l'edifici, és imprescindible que les persones tècniques tinguin al seu abast les eines teòriques bàsiques per poder dissenyar els habitatges més inclusius i interseccionals.

Aquesta formació es podrà realitzar, tant per les noves incorporacions com a les ja existents, a través d'un curs equivalent a alguns que ja es fan avui en dia en molts llocs de treball (com cursos de seguretat a la feina o d'eines per prevenir i erradicar l'assetjament) i pot ser tant en línia com presencial, segons les necessitats dels diferents perfils i moments.